

KIRKKO & KOTI

**Tuomiokirkon remontti
loppusuoralla**

➤ 7

**Vaivaako kiire?
Unohtuuko lepo?**

➤ 10–11

**Ilmoittautuminen
ripareille alkaa**

➤ 9

kirkkojakoti.fi

➤ sivu 2

Piispa vetoaa kehitysavun puolesta

Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkosen mukaan kehitysmäärärahojen leikkaukset osuisivat kipeimmin lapsiin ja naisiin.

”Mikäli leikkauksiin päädytään, ne pitäisi toteuttaa hallitusti siten, että heikoimmassa asemassa olevien asemaa ei entisestään pahenneta”, **Jolkkonen** toteaa.

”Hallituksen kaavailmat leikkaukset ovat moraalisesti ongelmallisia. Ne myös luovat painetta pakolaisuuteen. On ristiriitaista sanoa, että ihmisiä pitää auttaa heidän lähtömaassaan ja samalla karsia rajusti paikan päällä tapahtuvan auttamisen edellytyksiä.”

Suomen kristillisten kirkkojen johtajat vetoavat yhdessä maan hallitukseen. He haluavat, että kehitysyhteistyöhön suunniteltuja leikkauksia kohtuullistetaan. Vetoomuksessa muistutetaan, että kehitysyhteistyö rakentaa globaalia turvallisuutta, ehkäisee terrorismia ja vähentää syitä lähtemään pakoon ja siirtolaiseksi.

Apu menee perille

Piispa Jari Jolkkonen ja tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** perehtyivät alkusyksystä Tansanian tilanteeseen sekä Suomen ulkoministeriön ja Suomen Lähetysseuran tukemiin projekteihin. Suomalaiset ovat aina osanneet toteuttaa kehitysyhteistyötä ammattitaitoisesti.

”Kaikki projektit olivat selkeitä ja ne toteutettiin yhteistyössä paikallisten toimijoiden ja kyläläisten kanssa. Oli hienoa nähdä paikan päällä kuinka apu vaikuttaa konkreettisesti ihmisten elämään. Avustukset menevät juuri siihen, mihin ne on tarkoitettu eli kaidasta vähäosaisempien auttamiseen”, kertoo Rannankari.

Mikäli hallitus toteuttaa aiotut leikkaukset, esimerkiksi Suomen Lähetysseura jou-

tuu mahdollisesti keskeyttämään sairaalan rakentamisen Tansanian Kilindissä tai lakkauttamaan vammaisille tarkoitettua koulun Lushotossa. Kumpaakin projektia toteutetaan ulkoministeriön tuella.

”On tärkeää, että seurakunnat eivät nyt leikkaa lähetystyöhön kohdistettuja määrärahoja, vaan pikemminkin vahvistaisivat tukea lähetysjärjestöille”, vetoaa Jolkkonen.

”Myös seurakuntalaisia kannustetaan tukemaan lähetysjärjestöjä. Yksityisten henkilöiden lahjoitukset ovat lähetysjärjestöille entistä tärkeämpiä, mikäli aiotut leikkaukset toteutuvat”, Rannankari painottaa.

MINNA SIIKANIVA

Piispa Jolkkonen vieraili hiljattain Tansaniassa.

PYSÄKILLÄ

Osana suurempaa kuviota

Pienilläkin teoilla on merkitystä – niin hyvässä kuin pahassa. Vastuu paremmasta maailmasta on meidän jokaisen käsissä.

Kuopiolainen poliisi ja kirjailija **Marko Kilpi** peräänkuuluttaa välittämistä, yhteisöllisyyttä ja yhteistä vastuuta. ”Meidän kaikkien pitäisi mahtua tällä samalla pallolla sulassa sovussa elelemään”, Kilpi pohtii.

Hän itse ryhtyi aikoinaan sanoista tekoihin ja perusti vuonna 2006 poliisikollegansa **Eero Wetzellin** kanssa *Who Cares* -nimeä kantavan projektin.

”Kyseessä on eräänlainen valistuksellinen työkalu, jonka avulla eri toimijat voivat tehdä yhteistyötä.”

Projektin tarkoituksena on herätellä ihmisiä huomaamaan, että pienilläkin teoilla voi saada aikaan merkittäviä muutoksia.

Se pieni sysäys

Idea projektista syntyi, kun Kilpi ja Wetzell tekivät tv-dokumenttia *Viimeinen kaahaus*, joka kertoo Väinölänniemellä vuonna 2002 sattuneesta, nuorten ajamasta kuolonkolarista.

”Samalla heräsi ajatus, että voisimme laajemminkin tehdä vaikuttamis- ja valistustyötä.”

Idea kypsyi vähitellen toiminnaksi ja johti yhteistyöhön muun muassa kaupungin nuorisotoimen kanssa.

”Alkuvaiheessa kohderyhmänä olivat lähinnä syrjäytymisvaarassa olevat nuoret.”

”Halusimme kehittää tuotemerkin, jota näiden nuorten olisi helppo fanittaa.”

Who cares -toiminta on osoittautunutkin juuri sellaiseksi. Yhteiset sählypelit, pizzan syönti ja höpöttely poliisien ja nuorisotyöntekijöiden kanssa on ollut monelle nuorelle herättelevä kokemus.

”Poliisia ei ehkä aikaisemmin oltu kohdattu mitenkään positiivisissa merkeissä.”

Kilven mukaan herkässä vaiheessa oleva

nuori ei tarvitse kuin pienen sysäyksen. Siitä polku voi lähteä joko oikeille tai väärille raiteille.

”Muutamat *Who Cares* -toiminnan puitteissa tapaamamme nuoret ovat tulleet myöhemmin kertomaan, että ovat saaneet opiskelupaikan ja elämässä menee kaikin puolin mukavasti.”

”On ollut hienoa huomata, että pelkällä läsnäololla ja kuuntelulla voi saada paljon aikaan.”

Oppirahat talkootyöllä

Who Cares on myös järjestänyt talkootöitä nuorille, joilla on ollut kontollaan vahingonkorvausvaateita erilaisista rikkomuksista.

”Esimerkiksi Väinölänniemellä on oltu risusavotassa. Nuorille maksetaan talkootyöstä ja ansaitut rahat ohjataan vahingonkorvauksen kuittamiseen.”

Ideoidessaan toimintaa ja etsiessään yhteistyötahoja Kilpi huomasi, että ihmisiltä kyllä löytyy tahtoa tehdä ennaltaehkäisevää työtä.

”Joka puolelta kuitenkin nipistetään määrärahoja ja mahdollisuudet varhaiseen puuttumiseen näivettyvät. Siksi voimia kannattaa yhdistää.”

Vuosien mittaan *Who Cares* on verkostoitunut kaupungin nuorisotoimen ohella myös muun muassa Kuopion kaupunginteatterin Kommandoryhmän kanssa.

”Tarkoitus on, että mukaan saadaan innostuneita ja idearikkaita tyyppejä, jotka ottavat kopin pallosta ja vievät toimintaa taas uuteen suuntaan. Erityisesti näyttelijä **Virpi Rautsiala** Kommandoryhmästä ansaitsee kiitoksen aktiivisuudestaan.”

”Enää kohderyhmänä eivät ole pelkästään syrjäytymisvaarassa olevat nuoret, vaan haluamme herätellä ihan kaiken ikäisiä välittämään toinen toisistamme ja ympäristöstämme.”

Viimeisin osoitus yhteistyön hedelmällisyydestä oli Kuopion kaupunginteatterilla syyskuun lopussa järjestetty *Who Cares* -seminaari, jossa kuultiin muun muassa näytte-

lijä **Pirkka-Pekka Peteliuksen** ja nettipoliisi ”**Fobban**” ajatuksia siitä, mitä on välittäminen tänä päivänä.

Ihminen on kone

Kilpi on työskennellyt poliisina kuusitoista vuotta. Työ tarjoaa aitiopaikan tarkastella, mitä ilmiöitä, asenteita ja ongelmia ajassa liikkuu. Poliisina näkee myös paljon sellaista, mitä välttämättä ei haluaisi koskaan joutua näkemään.

”En silti ole menettänyt toivoani – enhän muuten olisi mukana *Who Cares* -toiminnassa. Mutta ehkä tietty sinisilmäisyys ihmisten suhteen on karissut.”

”Puhtaaseen pahuuteen en oikein usko, vaikka erinäisiin raakuuksiin olen työvuosieni aikana törmännytkin. Ihmistä muokkaavat monenlaiset tekijät ja olosuhteet. Periaatteessa kenestä tahansa meistä voi sukeutua paha.”

Ihmislunnon lainalaisuudet ovat Kilvelle tulleet poliisin työn myötä tutuiksi.

”Ihminen on kuin kone. Tietynlaisissa tilanteissa se käyttäytyy aina saman kaavan mukaan – olipa kyseessä kuka hyvänsä. Kieltämättä tämä vie välillä pohjaa valistustyöltä.”

Yhteisöllisyys uuteen nousuun

Kun *Who Cares* -toimintaa käynnisteltiin, elettiin talouden nousuaikojä. Lihavien vuosien tyyppillinen ilmiö on omaan napaan tuijottaminen.

”Pelkällä läsnäololla voi saada paljon aikaan

”Silloin huomasi selvästi sen, että hyvinvointi luo pahoinvointia. Ihmiset keskittyvät rahan tahkoamiseen eikä aikaa jää lapsille, ystäville ja muille läheisille.”

Kilven mukaan lama-aikoina taas nousevat esiin toisenlaiset, laajemmat ongelmat.

”Tällä hetkellä esimerkiksi monikulttuuri-

KUUKAUDEN VALINNAT

5

Kehitysyhteistyön määrärahoihin kohdistuvien leikkausten seurauksena Kirkon Ulkomaanapu joutuu lopettamaan työnsä kokonaan viidessä maassa ja karsimaan toimintaansa useissa muissa. Lähes puoli miljoonaa ihmistä jää ilman suoraa apua.

1,5%

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto päätti esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tuloveroprosentti vuonna 2016 säilytetään 1,5 %:ssa. Kirkkovaltuusto tekee päätöksen asiasta 7.10.

634 000

Diakoniatyöntekijöillä oli koko maassa 634 000 asiakaskontaktia vuonna 2014. Taloudelliset huolet olivat tavallisin syy ottaa yhteyttä diakoniatyöntekijään.

”Kuopion Tuomiokirkko täyttää ensi vuonna 200 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi kirkosta julkaistaan oma postimerkki.

”Puijon seurakunnan diakoniatyö on saanut kirjailija Lempi Pursiaiselta testamenttilahjoituksen, jonka turvin seurakunta on palkannut kotikäyntiprojektiin sosionomi-diakoni (AMK) Outi Reuterin 5.10.2015–15.2.2016 lahjoittajan tarkoittamaan tehtävään: ”käytettäväksi yksinäisten vanhusten mielenterveyden ja hengellisten tarpeiden hoitoon heidän kotonaan”.

Tarkoitus on tavoittaa kaikkein yksinäisimpiä Puijon seurakunnan alueella asuvia vanhuksia. Erityisesti heitä, jotka eivät pääse osallistumaan seurakunnan kokoavaan toimintaan. Yhteistyökumppaneina on kaupungin kotipalvelu ja ikäneuvola, joiden kanssa tehdään tilannekartoitus.

”Suomi suomalaisille -ajattelu edustaa väärin ymmärrettyä yhteisöllisyyttä”, Marko Kilpi pohtii kuumana vellovaa pakolaiskeskustelua.

TUJJA HYTTINEN

suuden vastustaminen ja vihapuheet ovat kovasti pinnalla.”

”Jos suomalaista yhteiskuntaa tarkastelee pidemmällä aikaperspektiivillä, vaikuttaa siltä, että me nemme koko ajan vain yksilökeskeisempään suuntaan. Fokuksessa

on lähinnä me, myself and I.”

Yhteisöllisyydelle ja välittämislle olisi nyt enemmänkin tilausta.

”Ei se vaadi keneltäkään suuria ponnistuksia. Moikataan naapuria, avataan ovi toiselle, kysellään lähimmäisten kuulumisia. Pieniä asi-

oita ehkä, mutta loppupeleissä aika tärkeitä.”

”Toivoisin, että asioita katsottaisiin myös vastapuolen näkökulmasta. Jokaisen pitäisi nähdä itsensä osana suurempaa kuviota.”

HELI HARING

PÄÄKIRJOITUS

Hyvyyden voima

Viime viikkojen aikana olemme katselleet uutiskuvista ja lukeneet eri medioista pakolaiskriisiä käsitteleviä aiheita. Suomeenkin on saapunut lyhyen ajan sisällä suuri määrä pakolaisia.

Seurakunnat ja seurakuntalaiset ympäri maata ovat tarttuneet toimeen ja yrittävät auttaa vaikeassa tilanteessa. Leirikeskuksia on tarjottu majoitustiloiksi, kerätty kolehteja, järjestetty lipaskeräyksiä ja ohjattu muita varoja auttamiseen.

Oman seurakuntani opintovapaalla oleva pappi **Olli Viitaniemi** otti minuun yhteyttä ja kertoi kirjoittavansa blogisarjaa, koska hänen mieleensä alkoi nousta virsiä. Nuo virret on aikoinaan kirjoitettu vastaavanlaisessa tilanteessa. Sanoittaja on ollut pakotettu lähtemään liikkeelle, etsimään tietä kohti tuntematonta, mutta turvallisempaa paikkaa.

Ehkä Ollin kanssa käymä keskustelu jäi alitajuntaani, sillä huomasi omassa kodissani katseeni käyvän yhä useammin isovanhempieni ullakolta löytämäni evakkoarkkuun. Kannen alla on vuosiluku 1943. Tarinan mukaan arkku kuului isoisäni veljelle, joka oli musiikkimiehiä. Hän soitti ja rakensi kanteleita. Tuo arkku on seurannut mukanaani jo useamman vuoden.

Mieleeni alkoi nousta yhä useammin virsi 600. Sen sanat pohjautuvat kristityn saksalaisen teologin, pappi Dietrich Bonhoefferin kirjeisiin ja teksteihin. Hän osallistui natsisminvastaiseen vastarintaliikkeeseen ja se johti hänen vangitsemiseensa keuhkokuumeella 1943. Bonhoeffer teloitettiin Flossenbürgin keskitysleirissä 1945. Hän oli kuollessaan 39-vuotias.

Toisen maailmansodan jälkeen on laajalti ihmetelty, miksi ihmiset eivät tehneet enemmän juutalaisten ja muiden vainottujen ryhmien auttamiseksi. Todellista

tilannetta ei tiedetty tai sitä ei haluttu myöntää.

”**Kultainen sääntö on toimiva ohje**”

Osa ihmisistä pohtii nykyin, ovatko kaikki pakolaiset todella avun tarpeessa. Me emme voi olla täysin varmoja siitä, minkälaisista olosuhteista erilaiset ihmiset ovat lähteneet sankoin joukoin liikkeelle. Joukoon mahtuu monenlaista kulukijaa.

Suomestakin lähti aikoinaan nuoria miehiä ja kokonaisia perheitä Amerikkaan, Kanadaan ja Ruotsiin työn perässä.

Piispat ovat yhdessä painottaneet, että apua tarvitsevia ei tule asettaa eriarvoiseen asemaan uskonnon eikä kansallisuuden nojalla. Kristillisen lähimmäisenrakkauden mukaan ihmisiä on autettava valikoimatta. Niin miehiä ja naisia, kuin lapsia ja vanhuksia. Piispat muistuttavat, että kultainen sääntö on toimiva ohje. Jeesuksen sanoin: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.” Miten toivoisin itseäni kohdeltavan, jos joutuisin pakenemaan kodistani?

*Kun pahan valta kasvaa ympärillä,
vahvista ääni toisen maailman,
niin että uuden virren sävelillä
kuulemme kansasi jo laulavan.*

Virsi 600

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Minne hihitys häviää?

Aikoinaan Varpaisjärven piispan-tarkastuksessa koululaiset kysyivät piispa **Wille Riekkiseltä**, milloin tämä oli tullut uskoon. Piispa vastasi vanhalla vitsillä, jossa mies menee lääkäriin ja valittaa, että hänestä tuntuu, että hän on hevonen. Lääkäri tiedustelee, mistä asti hänestä on tuntunut tältä ja mies vastaa, että ihan varsasta asti.

No, tämäpä kertomus kolahti pieneen ekaluokkalaiseen poikaan etupenkissä ja hän päästi sellaisen hihityksen, että harvoin kuulee. Hihitys ei sitten millään ottanut loppuakseen ja opettaja koetti mulkoilla ja näyttää sormeaa, että nyt piisaisi. Poikapoloinen yritti vakavoitua ja veti naamaa peruslukemille, mutta yhä uudestaan hän sipisi hiljaa itsekseen ”varsasta asti...” ja kumartui penkkien väliin hihittämään takkinsa suojaan. Ajattelin, että on kotona ainakin yksi muisto piispan tarkastuksesta kerrottavana.

Mistä se oikein johtuu, että pienillä ihmisillä on usein taito ja taipumus hihittää ihan her-vottomana kaiken maailman asioille? Mitättömillekin. Ja minnekä se taito vähitellen useim-malta katoaa? Aika moni osaa vanhemmiten nau-
raa vain toisten epäonnistumi-
sille ja vahingoille, hymyillä pilkalli-
sesti niille, jotka ovat muka tyh-
mempä tai hei-
kompia tai hohot-
taa rivoille vit-
seille? Minnekä hihitys häviää? Minnekä katoavat ne silmät, joilla näkee huvittavia asioita ihan taval-
lisessa arjessa, tavallisissa asioissa? Missä on se sydämellinen ja ketään vikoilematon nauru, joka useimmassa lapsessa elää? Sen kun löytäisi.

Jos sinulla on se hihittämisen taito tallella, onnittelen sinua! Olet onnekas monessa suhteessa. Löydät iloa sieltäkin, mistä muut eivät löydä. Et tarvitse odottaa muiden epäonnistumisia saadaksesi hörönaurut. Ja ilo on kyllä parasta lääkettä moneen sairauteen. Tässä voin puhua ihan omasta kokemuksesta. Hyvässä seurassa ja iloisessa hirnunnassa unohtaa nivelrikkoiset polvet ja jumittavat lihakset. Eikä kunnon hihitystä voita mikään. Tämän kun muistaisi. Ihan var-sasta asti.

RAILI PURSIAINEN

Pakolaiskriisiä helpotetaan

Kuopion ev.lut. seurakuntien Hirvijärven ja Rytlyn leirikeskukset voidaan tarvittaessa osoittaa turvapaikanhakijoiden majoituskäyttöön.

Euroopan pakolaiskriisi ja turvapaikanhakijoiden määrän lisääntyminen ovat herättäneet auttamishalun Suomen seurakunnissa ja seurakuntalaisissa. Häädässä olevien ihmisten auttaminen on seurakuntien perinteistä työtä. Seurakunnat auttavat esimerkiksi vaate- ja tavarake-
räyksin. Myös kolehteja suunnataan pakolaistyöhön.

Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolk-konen** toivoo, että seurakunnat auttaisivat mahdollisuuksiensa mukaan tarjoamalla majoitustiloja ja muuta apua turvapaikanhakijoiden auttamiseksi ja Maahanmuuttoviraston työn tukemiseksi. Majoitustilojen suhteen kysymyksen voivat tulla lähinnä sellaiset leirikeskukset, jotka kulkuyhteyksien, koon ja kunnon puolesta sopivat tarkoitukseen. Seurakun-
ta voi tarjota myös muuta tukea, kuten aineellista apua, henkistä tukea tai tulk-
kausapua sekä vapaa-ajan toimintaa. ”Seurakuntiin kuuluu erilaisia jäseniä ja kaik-
ki eivät pidä oikeana Suomen hallituksen turvapaikkapolitiikkaa. Heillä on oikeus il-
maista mielipiteensä poliittisista päätök-
sistä. Tämän ei kuitenkaan tarvitse estää seurakuntaa tarjoamasta apua sitä tarvitsevalle lähimmäiselle. Valtioneuvosto vas-
taa poliittisista ratkaisuista, sen sijaan seu-

rakunnan tehtävänä on tukea yksityistä ihmistä hänen elämäntilanteessaan”, painottaa Jolkkonen vetoomuksessaan.

Lipaskeräyksiä ja tukikonsertteja

Kuopion ev.lut. seurakunnat keräsivät Kuopion ja Juankosken toreilla syyskuussa lipaskeräyksellä varoja auttamistyöhön. Lisäksi seurakunnissa kerättiin syyskuussa jumalanpalveluksissa kolehteja ja kirkois-
sa on järjestetty myös tukikonsertteja.

Keräysten yhteenlaskettu määrä on lähes 10 000 euroa. Varat käytetään Euroop-
paan paenneiden ihmisten auttamiseksi erityisesti Unkarissa, Serbiassa ja Krei-
kassa. Alueille toimitetaan muun muassa puhdasta vettä, hygieniatarvikkeita, huo-
pia ja talvivaatteita. Lisäksi tarjotaan psy-
kososiaalista tukea.

Testamenttivaroja on myös suunnat-
tu pakolaisten auttamiseksi. Järvi-Kuo-
pion seurakunnan seurakuntaneuvosto
hyväksyi Pekka Partasen testamenttira-

HISTORIALLISTA

Kukkaketo ja olohuone

”Ruoho viheriöi ja kukat kukkivat torilla niin kuin kauneimmassa haassa; aamuin illoin ohikulkevat karjalaumat nimittäin pidettiin tarkoin poissa houkuttelevalta ruohomatol-
ta, kai siinä pelossa että ne kaupunkiruohon mukana imisi-
vät itseensä sivistystä ja vaatimuksia.”

Näin kirjoitti **J.V. Snellman** Kustaantorista vuonna 1844. Vanhasta torista tuli vasta patsaan myötä nimeltään Snell-
manin puisto.

Äskettäin Snellmanin puiston uudistussuunnitelmat am-
muttiin alas liki pyhäinhäväistyksenä. Kuopion historiallisel-
la keskustalla toki on valtakunnallisesti merkittävien raken-
nettujen kulttuuriympäristöjen status.

Status suojelee miljöötä eikä puistoa sinänsä. Historialli-
nen keskusta syntyi kaupunkikulttuurista, jonka keskipiste
oli tori. Sille ei edes kirkko voinut kääntää selkäänsä. Niinpä
tuomiokirkko rakennettiin väärin päin, vaikka kristillisen kir-
kon alttarin kuuluisi olla idässä eikä lännessä. Tradition mu-
kaan seurakunnan pitäisi katsoa itään, nousevan auringon,
ylösousemuksen suuntaan.

Kun markkinat siirrettiin kauppatorille vuonna 1855, van-
hasta torista tuli kirkkopuisto. Istutukset tehtiin 1860-luvun
alkuun mennessä. Nykyiset puut eivät ole niin vanhoja, sillä
aluksi istutettiin lyhytikäistä haapaa ja koivua.

Snellmanin puistosta tuli pian kuopiolaisten olohuone.
Keskikäytävän varrella oli kaksi ”vesimymälää”, kioskia, ja
matkailijayhdistys rakennutti puistoon soittoalan. Kaupun-
ki tarjosi siellä kaupunkilaisille ilmaisia puistokonsertteja,
olihan kaupungissa kaksikin soittoakuntaa. Ammattimaisin
oli Kuopion tarkk` ampujapataljoonalla, ja sen kapellimesta-

Snellmanin puisto on kuopiolaisille niin rakas, että sen uudistaminen on vaikeaa.

ri oli Kuopion kirkon urkuri **Elias Kahra**.

Sotavuosina puisto jakoi taas kuopiolaisten kohtalon-
hetket, sillä puistoon kaivettiin sirpalesuojat peräti 250 hen-
keä varten. Katetut suojat olivat Kuninkaankadun ja Minna
Canthin kadun suuntaisesti ja Maaherrankadulta diagonaa-
lisesti Snellmanin patsaaseen päin. Myllätty puisto sai lisäksi
osansa pommien täystuhosta.

Kunniakäynnit Snellmanin patsaalle kuuluivat vielä
1930-luvulla monien kokousten ja juhlienkin ohjelmistoon,
myös uudet ylioppilaat veivät filosofille ruusunsa.

Snellmanin päivänä patsaalla yhä käydään, mutta muus-
takin kaupunkiruohosta puistossa varmasti mahtuisi naut-
timaan.

KAIJA VUORIO

seurakunnissa

Hirvijärven leirikeskukseen voidaan tarvittaessa majoittaa pakolaisia.

hastosta myönnettäväksi Kotimaanavulle turvapaikanhakijoiden akuuttiin hädän auttamiseen 4 000 euroa ja Kirkon Ulkomaanavulle Euroopan pakolaiskriisin auttamiseen 1 500 euroa.

Diakoniakeskuksella on valmiudet vaate- ja tarvikekeräykseen. Laajemmin keräykset aloitetaan, kun tiedetään, mitä tarvitaan ja mihin ne voidaan toimittaa. Vaatteita voi kuitenkin lahjoittaa diakoniakes-

kuksen kierrätyspisteeseen keskus-seurakuntatalolle, kuten tähänkin asti. Erityisesti puhtaille ja lämpimille talvivaatteille on nyt tarvetta.

Järkyttäviä tarinoita

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä tarjoaa kahta leirikeskustaan tarvittaessa turvapaikanhakijoiden käyttöön ainakin ensi kesäkuun alkuun asti. Seurakuntayhtymän Hirvijärven leirikeskukseen mahtuu noin

100 ihmistä, Ryttylle 50.

"Lopullisesti käytännön ratkaisut esimerkiksi henkilökunnan osalta tehdään, kun turvapaikkatilojen tarve todentuu", kertoo hallintojohtaja **Timo Korhonen**.

Siilinjärven seurakunta ei käytännön syistä pysty tarjoamaan tilojaan ainakaan pitkäaikaiseen majoitukseen.

"Seurakuntamme tiloihin vaadittavat muutokset, jos niitä haluttaisiin muokata pakolaishuonekäyttöön sopiviksi, tuntuvat aika suurilta", kirkkoherra **Seppo Laitanen** selvittää.

Helsingin ev.lut. seurakunnat tarjosivat muun muassa Mikael Agri-colan kirkon kryptan hätämajoitus-tilaksi syyskuun alussa. Kryptaan majoitettiin väliaikaisesti 60 pakolaista. Helsingin kaupunki vastasi majoitusjärjestelyistä ja käytännön koordinaatioon osallistui seurakuntia sekä Agricolaliike. Tuomas-yhteisön vapaaehtoiset organisoivat apua muun muassa nettiyhteyksien ja vaatekeräyksen muodossa. "Sununtai-illan 6.9. Tuomasmessuun osallistui lähes 40 kryptassa majoitettuna ollutta irkilaista pakolaista. Messu tulkattiin heille arabiksi. Messussa saarnasi Pekka Simojoki. Messun jälkeen pakolaiset kertoivat kokemuksistaan. Isiksen tappouhkauksia paenneiden tarinat olivat järkyttäviä", kertoi tuomaspappi **Pirjo Kantala**.

Myös Liedon seurakunta majoitti tilapäisesti 50 turvapaikanhakijaa muun muassa Algeriasta, Afganistanista, Irakista, Pakistanista ja Somaliasta. Turvapaikanhakijoille tarjottiin ruokaa, suojaa ja keräyksen lahjoitettuja tavaroita.

MINNA SIIKANIVA

MITÄ MIELESSÄ?

Kuntosalijumppaa ikäihmisille vapaaehtoistyönä

Siilinjärveläinen Taimi Takkunen on eläkevuosinaan innostunut vetämään vapaaehtoistyönä Siilinjärven Sydänyhdistyksen kaikille ikäihmisille avointa kuntosalijumppaa Akuliinan palvelukodilla.

Taustalla on oma innostus liikkumiseen: hän on harastanut pienestä työstä pitäen liikuntaa, aluksi pesäpalloa ja myöhemmin voimistelua. Kohta kahdeksankymppinen Taimi harastaa liikuntaa kolmena, neljänä päivänä viikossa. Siilinjärvellä Yara-areenalla vietetään 7.10. liikunta- ja järjestötapahtumaa osana valtakunnallista vanhusten viikkoa.

Miten innostuit lähemmäs ohjaajaksi?

"Akuliinan kuntosalijumppan ohjaaja jäi pois viitisen vuotta sitten. Olin

ollut Sydänyhdistyksen salivoimistelussa aiemmin, ja minua pyydettiin ohjaajaksi."

Mitä saat itsellesi ohjaajana toimimisesta?

"Haluan antaa toisille samaa kuin olen itse liikunnasta saanut. Olen kokenut kuntosalin hyödylliseksi ja saanut siitä apua."

Millaista muuta liikuntaa ikäihmisille suosittelisit?

"Kuntosalin lisäksi salivoimistelu ja vesijumppa ovat hyviä liikuntamuotoja."

Miksi ikäihmisten liikkuminen on tärkeää?

"Liikunta pitää yllä lihas-kuntaa ja liikkuvuutta. Nämä asiat vaikuttavat ihan jokapäiväiseen elämään. Kotoa kannattaa lähteä ulos liikkumaan, se virkistää myös mieltä. Ryhmään kuulumisenkin on tärkeää. Voit osallistua jumppaan oman kunnon ja terveydentilan mukaan. Kuntosali-harjoittelun voi aloittaa missä iässä vain!"

Teksti ja kuva:
TUIJA HYTTINEN

Pitopalvelua

Ilon ja surun hetkellä olemme palveluksessanne

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaita kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737

tai s-posti

piirakkapulikka@luukku.com

Yksilöllistä kotipalvelua ja omaishoitoa!

Alina
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!

Puh. 044 355 5451

LUOTETTAVAA KOTIHOITOPALVELUA VUODESTA 1993

Ei uskonoppi ojaan kaada?

Kotimaa24 täyttää 5 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi loppuvuoden tilaus vain 5 eurolla.

Tilaa osoitteessa kotimaa24.fi

ENKELEITÄ

Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut.

MATT. 18:5

AARNE ORNIO

Mikkelinpäivä on kirkkovuoden syyskaudelle sijoittuva suuri juhlapäivä. Seurakuntien lapsityössä se on yksi kirkkovuoden tärkeimmistä päivistä. Mikkelinpäivä on erityisesti enkelien päivä. Sitä on vietetty enkelien ja lasten yhteisenä juhlapyhänä, koska Jeesus antoi lapsille erityisen arvon.

Mikkelinpäivä

Sunnuntaina 4.10. vietetään Mikkelinpäivää kaikissa seurakunnissa Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Ilmoituksissa sivulta 12 lähtien löydät kaikki oman seurakuntasi tapahtumat.

- **Alavan kirkossa perhemessu ja päiväkerhotyön 70-vuotisjuhla** klo 11. Alavan, Lehtoniemen, Särkiniemen ja Neulamäen päiväkerholaiset sekä lapsikuoro esiintyvät. Messun jälkeen ateria ja synttäreherkkuja. Ateriamaksu 5 €/3 € ja alle 4-vuotiaat ilmaiseksi. Kaikenkokoiset ja -ikäiset ovat tervetulleita.
- **Kallaveden kirkossa amerikkalaisen aamupala** klo 9. Messu klo 10: liturgia Matti Pentikäinen, saarna Sirpa Nummenheimo. Messussa urkurina Tapio Tiitu ja kanttorina Leena Tiitu, mukana lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä & Mari Vuola-Tanila. Messun jälkeen toimintapisteitä. Tapio Tiitu improvisoi kirkkosalisissa kirkkoväen antamista melodia-aiheista. Lopuksi nautitaan lounas.
- **Karttulan seurakuntakodissa perhekirkko ja 3-vuotiaiden synttärarit** klo 10. Kirkon jälkeen tarjotaan nakit ja ranskalaiset.
- **Maaningan kirkossa perhemessu lapsille ja vanhuksille** klo 10. Esiintymässä lapsikuoro Ilon Säteet, Nuorten musApaja ja Maaningan päiväkerholaiset.
- **Pyhän Johanneksen kirkossa perhemessu ja tapahtuma kaikille perheille** klo 10. Lapsikuorot esiintyvät.
- **Puijon kirkossa perhemessu** klo 10. Rajalan koulun puhallinryhmä esiintyy. Lounas. Päiväkerhotyön 70-vuotisjuhlaa.
- **Riistaveden kirkossa enkelikirkko ja 4-vuotissynttärarit** klo 15. Mukana myös päiväkerholaiset ja kirkkomuskari.
- **Muuruveden seurakuntatalossa messu** klo 13. kirkkokahvit ja mehut. Liitetyt Taidetapahtumaan 3.-4.10.
- **Taidetapahtuma ja enkeli-työpaja** Muuruveden seurakuntatalossa lauantai 3.10. klo 10–14. Esillä Muuruveden taiteilijoiden ja kädentaitajien töitä. Tehdään enkeleitä eri materiaaleista. Minna Puustinen vetää korttipajaa, Sanna Jauhiainen opastaa enkelien tekoa huovuttamalla ja Hilka Pehkonen ohjaa akryylimaalauksia. Työpajojen jälkeen klo 14 kuullaan kirkossa musiikki- ja runoesityksiä. Päivän aikana seurakuntatalolla on saatavissa myös ruumiinravintoa: Keittolounaalle ja jälkiruokakahveille voivat poiketa muutkin kuin työpajoihin osallistuvat. Lounaan hinta on jokaisen oman tunnon mukainen. Tuotto käytetään Kirkon Ulkomaanavun kautta pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden auttamiseksi.
- **Siilinjärvellä Mikkelinpäivän perhepyhäkoulu** seurakuntatalon päätysalissa klo 10.

TAPAHTUU

Kokoonnutaan yhteen

- **Kutsu yhteyteen -messu** Petosen seurakuntatalossa sunnuntaina 18.10. klo 17.
- **Myrskylähtymessu** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 25.10. klo 18. Kipparina Matti Pentikäinen, musiikista vastaa Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä, Lähde-bändi, hanuristi Pauli Voutilainen ja viulisti Tuulia Tanila.
- **Seurakuntailta** Tuusniemen seurakuntakodissa keskiviikkona 28.10. klo 18 teemalla: Raamattu, Mikä on Raamattu?

Musiikkia

- **Purjein kuutamolla -konsertti** Riistaveden seurakuntatalossa sunnuntaina 4.10. klo 18. Johanna Nylund ja Sharon Mamedjarov laulu ja Iiris Rissanen piano. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €, KUA:n katastrofirahastoon pakolaisten auttamiseksi.
- **Urkumusiikin hittejä ja rakastettuja lauluja** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 4.10. klo 18. Tapio Tiitu, urut ja Leena Tiitu, laulu. Vapaa pääsy.
- **Hyväntekeväisyyskonsertti** Kahden maan kansalainen” pakolaistyön hyväksi Alavan kirkossa maanantaina 5.10. klo 18. Ohjelma 10 €. Talkoilla mukana auttamassa mm. Rauno Tikkanen, Marjatta Airas, Henri Tikkanen, Sanna Rosberg, Heli Lyytikäinen, Minni-Maria Rissanen, Sirpa Pesonen, Hannu Hiltula, Risto Eskola ja Ossi Jauhiainen.
- **Kauneimmat virret** Puijon kirkossa tiistaina 6.10. klo 18. Yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa. Laulamme yhdessä kansainvälisen kirkon kauneimpia virsiä, joita on myös ehdolla virsikirjan lisäviikkoon. Lisäksi on mahdollista ehdottaa laulettavaksi mielivirsä. Kolehti kootaan musiikkityön tukemiseen Jordanian ja Pyhän Maan evlut. kirkossa.
- **Westfalenin nuorisokamariorkesterin ja Schwerten kirkkokuoron konsertti** Puijon kirkossa keskiviikkona 7.10. klo 18. Westfalenin nuorten kamarimusiikkiorkesteri, jota johtaa Barbara Stanzeleit, viettää tänä vuonna 40-vuotisjuhlavuottaan. Konsertissa mukana ovat myös Schwerten kaupungin kirkkokuoro, jota johtaa Klaus Irmscher.
- **Kari Vepsä ja Onnenmaa-yhtyeen konsertti** Muuruveden kirkossa sunnuntaina 11.10. klo 16. Järjestäjänä Pohjois-Savon syöpäyhdistyksen Juankosken paikallisosasto.
- **Gospelmessussa** Alavan kirkossa sunnuntaina 11.10. klo 18 esiintyy Ossi Jauhiainen ja

Popo Salami Band.

- **Galanttia ja klassista Ruotsin vallan ajalta -konsertti** Riistaveden kirkossa sunnuntaina 18.10. klo 18. Anna Maria Mc Elwain, klavikordi. Ohjelma 5 €, KUA:n katastrofirahastoon pakolaisten auttamiseksi.
- **Pappilaklubilla** perjantaina 23.10. klo 19.30 Duo Ossi & Eve! Ovet auki klo 19 alkaen osoitteessa Kuninkaankatu 12. Vapaa pääsy.

Hyvän mahdollisuuden uusien voimien keräämiseen tarjoaa **Hanna Ekolan Laulu levoksi ja lohduksi -konsertti** Kaavin kirkossa perjantaina 23.10.

klo 18. Hanna Ekolan kanssa esiintyy laulaja-pianisti Virpi Salo. Vapaa pääsy, ohjelman 5 € tuotto Kirkon Ulkomaanavun pakolaistyölle. Seuraavana päivänä la 24.10. klo 13 Hanna Ekolan konsertti **Kiitosmiehellä** kuullaan Kaavin palvelukeskuksessa.

- **Poliisilaulajien 50-vuotisjuhla-konsertti** Alavan kirkossa sunnuntaina 25.10. klo 14. Ohjelma 10 €.

Ylitä raja

- **Vieraanvaraisuudesta me kaikki rikastumme?** Vastuuviikon teltta Kuopion torilla torstaina 22.10. klo 9–14. Paikalla seurakunnan ja Kompassin työntekijöitä sekä maahanmuuttajia.

Juhla-ateria

- **Aasialainen juhla-ateria** keskusseurakuntatalossa lauantaina 3.10. klo 12.30. Ruoka ja kahvi 20 €, tuotto Sri Lankan köyhien lasten koulutuksen hyväksi. Liput ja varaukset puh. 050 520 6997. Lippuja saa myös ovelta. Lounaan aikana musiikkiesityksiä.

Ohjattua rukousta

- **Tule Arkiretriittiin** 26.10.–2.11. Lisätietoja sivulta 17, www.kuopionseurakunnat.fi ja Sisko Laitiselta, puh 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi

Löydä lisää tapahtumia

ALL@MARKO.FI

Tuomasmessussa Alavan kirkossa sunnuntaina 25.10. klo 18 saarnaa kirkkoherra Teemu Laajasalo. Musiikista vastaa Jarkko Maukonen ja Luomuskuoro. Ennen messua klo 16.30 Teemu Laajasalo myös luennoi Kirkon ja yhteiskunnan ajankohtaisista haasteista

Bocciaa vai kenkopalloa?

- **Liikunta- ja järjestötapahtumaa** vietetään Yara-areenalla Siilinjärvellä keskiviikkona 7.10. klo 13–16. Ohjelmassa on liikuntafysiologi Antti Jylhän puheenvuoro liikunnan merkityksestä ikäihmisille, mahdollisuus tutustua erilaisiin liikuntalajeihin sekä järjestö- ja yritysesityksiä, arvontaa ja tarjouksia.

Retki Tietomaahan

- **Oulun Tietomaa tarjoaa tekemistä lapsille ja elämyksiä kaikenikäisille.** Lähde perheesi kanssa mukaan retkelle lauantaina 7.11. Teemanäyttelyiden kautta pääset tutustumaan eri tieteenaloihin ja tekniikkaan kiehtovalla ja viihdyttävällä tavalla. Ilmoittautumiset ja lisätietoja siilinjärvenseurakunta.fi.

Sinua kutsutaan

- **Lähimmäispalvelu** on tavallisten ihmisten taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua. Tule mukaan lähimmäispalvelun peruskurssille Pyhän Johanneksen kirkossa 23.–25.10. Ilmoittautuminen 12.10. mennessä seurakuntien vaihteeseen, mirja.poutiainen@evl.fi tai 017 158 111. Lisätietoja Anne-Mari Mertaselta, puh. 040 4848 406.

AARNE SAALI

Kaksi kuoroa ja kaksi konserttia: Kuopion Mieslaulajat (kuvassa) ja Kerimäen Mieslaulajat laulavat sunnuntaina 4.10. ensin Siilinjärven kirkossa klo 15 ja toisen kerran klo 18 Alavan kirkossa Kuopiossa. Molemmilla kuoroilla on omat ohjelmaosuutensa, mutta välillä lauletaan myös yhdessä. Tänä vuonna yhteinen sävel löytyy Sibeliuksen syntymän 150-juhlavuoden teemoista. Konserttiohjelma 10 €.

Kerhoreppu täynnä iloa

Metsäretkistä, yhteisistä leikeistä ja lauluista – niistä on kiva kerhopäivä tehty.

Petosen seurakuntatalon kerhuhuoneessa on rivissä viisitoista reppua. Tänään on taas yksi viikon mukavimmista päivästä, kun Kuopion kaupungin ja evankelisluterilaisten seurakuntien yhteiskerho 3–5 -vuotiaille pyörähtää käyntiin.

5-vuotias **Amanda Gjata** ottaa kerhokaveria kädessä ja taluttaa hänet leikkimään pikkuautoilla.

”Täällä on ollut tosi kivaa. Olen saanut ainakin kolme uutta kaveria”, Amanda kertoo.

Hänen mielestään ehkä kaikkein hauskin kerhopäivissä ovat olleet retket ulos ja lähimetsään.

”Iltapäivät huijauttavat tosi nopeasti. Yhtään ei ehdi tulla äitiä ja isää ikävä”, Amanda selvittää autoleikkien lomassa.

”Tai aluksi kyllä tuli, mutta kun näin kaikki kaverit, ikävä unohtui.”

Tällä kokoontumiskerralla on aiheet erityiseen juhlaan, sillä kaksi kerholaista viettää syntymäpäiväänsä.

”Minulla on synttärit vasta myöhemmin tänä vuonna, mutta olen kyllä kerhon työstä kaikkein vanhin ja voin näyttää muille esimerkiksi”, Amanda vastaa hänen syntymäpäivästään kysyttäessä.

Pohdintaa kynttilähartaudessa

Leikkien päätteeksi lähdetään porukalla kirkkosalin puolelle hartaushet-

Lastentarhanopettaja Leena Huttusen johdolla suunnattiin syksyiseen metsään.

ken viettoon lastenohjaaja **Merja Naamangan**, lastentarhanopettaja **Leena Huttusen** ja lastenhoitaja **Merja Koposen** johdolla. Kynttilöiden sytyttämisen ja yhteislaulun jälkeen pohditaan yhdessä puhtaan veden merkitystä. Jokainen lapsi saa viedä paperikukkasen kelmumaan alttarin eteen tuotuihin, vedellä täytettyihin maljoihin. Vedessä kukkasat vähitellen aukaisevat terälehtensä.

”Mihin kaikkeen puhdasta vettä voidaan tarvita?”, Merja Naamanka kyselee kerholaisilta.

”Juomiseen, kasvien kasteluun, käsien pesuun ja eläimetkin tarvitsevat”, lapset luettelevat.

Haasteellisempi kysymys sen sijaan on arvata, kuka on antanut meille puhtaan veden.

”Merja”, yksi lapsista tietää.

Mietinnän jälkeen kerholaiset tulevat kuitenkin siihen tulokseen, että puhtaasta vedestä on kiittäminen Taivaan Isää.

Pilottikokeilu Petosella

Kuopion kaupunki ja seurakunnat ovat jo pitkään järjestäneet yhteis-

työssä iltapäiväkerhoja 1.–2. -luokkalaisille. Pienempien lasten yhteiskerho sen sijaan aloitti toimintansa vasta tänä syksynä.

”Tämä Petosen kerho on pilottikokeilu. Katsomme millaisia kokemuksia tästä saadaan ja mietimme jatkoa sen mukaan”, Kallaveden seurakunnan lapsityönohjaaja **Tuula Hoffrén** kertoo.

”Jos kokemukset osoittautuvat hyviksi, voisimme ehkä järjestää lisää yhteiskerhoja eri puolille kaupunkia.”

Kerhon ohjaajat Merja Naa-

manka, Leena Huttunen ja Merja Koponen ovat tyytyväisiä yhteistyöhön.

”On ollut hauska huomata, että ihan samaa työtä me kaikki teemme. Täällä vain hieman uusin maustein”, Naamanka pohtii.

”Seurakunnan antia on kerhoon kuuluva hartaushetki, kaupungin käytäntöjä puolestaan ulkoilu. Ehkä laulutkin ovat vähän erilaisia, mutta niitä sitten kauden mittaan opimme toinen toisiltamme.”

HELI HARING

Uusi uljas Tuomiokirkko

Kuopion Tuomiokirkon remontin valmistumisen H-hetkeen on pari kuukautta.

Usklassista tyyliä edustavan Tuomiokirkon peruskorjaus alkoi loppiaisenä ja remontti päättyi ensimmäiseen adventtisunnuntaihin, jolloin on kirkon uudelleenkäyttöönotto. Silloin 1300-paikkainen kirkko tulee tupaten täyteen, uumoilee Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntamestari **Jouko Mertanen**.

”Meillä on koko päivän ajan tapahtumia kirkonmäellä. Ensimmäisen kirkon käyttöönottomessu, sitten adventtimarkkinat ja illalla adventtivesper. Minulla on tarkoitus kertoa remontista ja näyttää valokuvia kirkosta ennen ja jälkeen peruskorjauksen uudella videotykkijärjestelmällä.”

Museovirastolta iloinen yllätys

Tuomiokirkko on vihitty käyttöön 1816 ja se on yksi Kuopion vanhimmista rakennuksista. Museovirasto antoi tarkat ohjeet remontointiin. Jos jotain isompaa asiaa pohdittiin uusiksi, aina kysyttiin lausuntoa Museovirastolta. Kun kirkon sisämaalausta aloitettiin, maalari-

Seurakuntamestari Jouko Mertanen näyttää, miten paljon uusittu kirkonpenkki on istuinosaltaan pidentynyt.

mestari **Olavi Kuusisto** rapsutteli kirkon entiset sävyt esille. Sitten jättiin miettimään, voisivatko ne olla paremmat kuin suunnitelmissa olleet vihertävät sävyt. Aikataulu oli äärimmäisen tiukka, eikä odotettu ollut varaa.

”Iso yllätys olikin se, että Museo-

virasto antoi meille viikossa luvan vaihtaa koko sävy maailma lämpimän ruskeaan, joka on lähellä kirkon 1900-alkupuolen sävy maailmaa”, Mertanen naurahtaa.

Hän toteaa, että koko peruskorjaus onkin tehty niin taidokkaasti ja tyylikkäästi, että huomaakohan

seurakuntalainen, mitä kaikkea kirkossa on tehty.

”Ehkä ensimmäisenä huomataan kirkon lämmin värimaailma niin seinissä, katossa, penkeissä kuin lattiasakin. Myös paljon yksityiskohtia on muuttunut. Ja kyllähän uusituissa penkeissä on nyt mukavampi istua kuin ennen.”

Uutta tekniikkaa

Kirkonpenkkien saneeraus teetettiin käsityönä Heikkisen puusepäntehtävällä. Vain keskiosan penkit on uusittu, sillä reunoihin haluttiin jättää vanhanmallisia penkkejä. Kaikkien penkkien saneeraus olisi ollut myös kustannuskysymys.

”Keskiosassa olevien penkkien istuinosaa pidennettiin sekä kallistettiin ja kaikki kirkonpenkit maalattiin ruskeaksi, joka sopii hyvin yhteen kaakonruskean lattian kanssa”, Mertanen kuvailee.

Peruskorjaukseen varattiin vajaa 2 miljoonaa euroa, ja se mahdollisti muun muassa koko äänentoiston uusimisen, uudet varastotilat kirkkosaliin, urkujen huollon ja

uuden flyygelin, alttarin etuosan muuttamisen monitoimitilaksi, uudet kultaukset, kirkonpenkkien saneerausta, viemäröinnin ja käyttövesiputkiston uusimisen sekä uusien kalusteiden hankintaa lasten alttaritilaan ja kirkon alakertaan.

Lisäksi kirkkosaliin tulee kolme videotykkiä, joiden kautta voi heijastaa esimerkiksi urkurin lähikuvaa seinälle. Kirkon ulkoseinien vaaleat osat rapataan kalkkimaalilla, pihalle alueiden valaistus on uusittu ja ulkoalue on siistitty pensaista, jotta komea rakennus näkyy Vahtivuoren mäeltä entistä paremmin.

Tuomiokirkko on ollut perinteinen vihikirkko ja ensimmäinen vihikilaisuuskin on jo varattu. ”Ensimmäiset häät pidetään 5.12., mutta vapaita aikoja kesälle 2016 kyllä vielä löytyy”, kertoo Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnan toimistosihteeri **Raija Luomanperä**.

SEIJA RYTKÖNEN

Katso Yle Kantin tekemä video Tuomiokirkon remontista:
<https://www.youtube.com/watch?v=6FYcFvCT9AM>

Mihin kirkkolaiva seilaa?

Seurakuntien uudet luottamushenkilöt ovat hoitaneet tehtävänsä lähes vuoden.

Luottamushenkilöt valitsivat keskuudestaan puheenjohtajat. Minkälaisia ajatuksia kirkon tulevaisuus heissä herättää?

Kirkko ja koti -lehti
kysyi heiltä:

1. Mistä kirkosta eroaminen mielestäsi johtuu?
2. Mihin kirkon pitäisi nyt panostaa?
3. Seurakuntien vahvuudet tulevaisuudessa?
4. Mikä on seurakuntien tärkein sanoma?

HANNU KORHONEN

Pekka Niiranen
yhteisen kirkkoneuvoston
varapuheenjohtaja

SEIJA RYTKÖNEN

Matti Jantunen
yhteisen kirkkovaiktuuston
puheenjohtaja

LAURINKARIN ARKISTO

Juhani Laurinkari
yhteisen kirkkovaiktuuston
varapuheenjohtaja

TUJJA HYTTINEN

Tapio Markkanen
Siilinjärven kirkkovaiktuuston
puheenjohtaja

1. Kirkon jäsenyyttä ei enää yksinkertaisesti koeta merkitykselliseksi ja erityisesti nuorten aikuisten mielestä voi olla "rehellisempää" erota kuin roikkua mukana. Ihminen, jonka side kirkkoon on syystä tai toisesta löyhä, eroaa kirkosta helpommin. Kirkosta eroaminen voi toki myös olla protesti jollekin. Eroamista on mahdollista ainakin jonkin verran ehkäistä kertomalla aktiivisesti siitä, mitä seurakunnissa tehdään, eli antamalla kirkon jäsenyydelle merkitys.
2. Kuopion seurakuntayhtymässä pitäisi panostaa avoimuuteen: on viestittävä aktiivisesti siitä, mitä teemme ja miksi teemme. Seurakunnan on oltava mukana ihmisen arjessa, surussa ja juhlassa – ja nimenomaan siellä, missä seurakuntalaisetkin ovat. Seurakunnan olisi tehtävä niin kuin arkkipiispa Martti Simojoki jo aikanaan neuvoi: katiskat on pantava sinne, missä kalat liikkuvat.
3. Seurakuntien kannattaa rohkeasti ja avoimesti profiloitua ja tehdä sitä, mitä kussakin seurakunnassa parhaiten osataan. Hajuton ja mauton "yleisseurakunta" ei kiinnosta ketään. Ideaali on yhteisö, johon on helppo tulla. Liian tiivis yhteisö taas tulee sisäänlämpiäväksi, jolloin se alkaa hylkiä uusia tulijoita. Meillä ei ole henkilöseurakuntia, mutta käytännössä osa seurakuntalaisista hakeutuu sinne, missä tapahtuva toiminta kiinnostaa – olipa se sitten omassa tai naapuriseurakunnassa. Tällaiselle hakeutumiselle ei kannata laittaa esteitä.
4. Kristus. Jos tämä hukataan, on kaikki muu turhaa.

1. Moni jäsen on vain löyhästi kiinni kirkossa. He kokevat kirkkohäät, sukulaislasten rippijuhlat ja joululaulut kauniina ja perinteisinä, mutta siteet kirkon arkeen ja käsitys jäsenyydestä ovat hämärtyneet. Voihan jokainen uskoa itse valitsemallaan tavalla ja poimia niin netistä kuin kirkostakin haluamansa ilmaiseksi. Eroamisen kynnyks on matala, ja palkinto vastaa palkankorotusta tilille.
2. Kirkon tulisi tavoittaa löyhimmin kiinni olevia jäseniä ja uudelleen sitoa heitä niin, että samalla ei vieroitettaisi sitoutuneita aktiivijäseniä. Haaste ei ole pieni. Olisi vastattava sanoin ja teoin kysymyksiin, mitä tarkoittaa olla kirkon jäsen. Ei pelkästään siihen, mihin kaikkeen hyvään kirkko jäsentensä maksamia veroja käyttää.
3. Kuopion seurakunnalla on korkeasti koulutettuja ja kokeneita työntekijöitä, sekä paljon arkirutiineja pyörittäviä ja uutta luovia vapaaehtoisia aktiiviseurakuntalaisia. Vastaavaa löytyy kuitenkin myös vaikkapa urheiluseuroista. Kirkon erityinen vahvuus on Raamatun sana ja vuosituhantisen globaalien kokemusten perintö – erehdyksen, onnistumisten, armon ja siunauksen perintö. Sen hukkaaminen tekisi kirkosta yhden monista aikojen kuluessa syntyneistä, kasvaneista, kuihtuneista ja kadonneista kulttuureista, joiden jäämistöjä ihmetellään ja ihaillaan museoissa.
4. Kristus on täällä tänään.

1. Välinpitämättömyydestä eli siitä, ettei kirkon julistama sanoma kiinnosta eikä tavoita ihmisiä kirkollisen perinteen rapautuessa. Jäsenistö on epätietoinen siitä, mihin kirkko itse työntehtäjänsä uskoo vai uskooko mihinkään? Kirkon ykseyden nopea rapistuminen, ulkoisen kuvan hajanaisuus ja sisällölliset eripurat johtavat ajatukseen kaiken suhteellisuudesta ja oman jäsenyyden voimattomuudesta tilanteesta, jossa jäsen ei tiedä, mihin ollaan matkalla.
2. Uskottavuuteen. Kirkon julistuksen selkeyteen ja kannanottojen perusteluihin. Moninaisuus voi olla rikkauskkin, mutta useimmille se merkitsee linjattomuutta ja päämäärättömyyttä. Kaikkea on tarjolla eli oikeastaan ei siis mitään. Kirkko vähentää resurssiperusteisiin vedoten muun muassa diakonia- sekä lapsi- ja nuorisotyötä eli uskottavuus kaikkoon seurakuntalaisten arvostamien sektorien alasajon myötä. Juuri näihin osa-alueisiin useimmat vetoavat antaessaan jäsenyytensä kirkossa jatkua.
3. Huolehtimalla uskottavuudesta ja tekemällä työtä ihmisten parissa. Ottamalla selkeästi kantaa ajankohtaisiin sosiaalietteisiin kysymyksiin. Kuopiossa on monenlaista osaamista ja halua vastuukantoon. Jos maallikoiden kyvyt todella otettaisiin käyttöön jo ennen kuin on pakko niin tehdä, kirkkomme toiminnallinen perusta vahvistuisi. Pappiskeskeytyks ei ole välttämättömyys monissakaan asioissa. Kenttätyöhön on panostettava tilanteesta, jossa seurakunnilta jatkuvasti kysytään virallistestikin, mistä voisitte luopua seuraavina vuosina. Voimavaroja on, jos niistä vain oltaisiin aidosti kiinnostuneita.
4. Yhteinen kristillinen uskomme ymmärrettävästi ja konkreettisesti esitettynä - valmiutena älylliseen rehellisyyteen, joka pakottaa jatkuvasti uudelleen ja uudelleen pohtimaan uskomme perusteita, luopumaan sisällyksettömistä fraaseista.

1. Siilinjärven seurakunnassa on kirkosta eroaminen viime vuosina ollut suhteellisen maltillista. Meillä on kuluvana vuonna eronnut suunnilleen sama määrä kuin edellisenä vuonna. Vastaavasti meillä on myös kirkkoon liittynyt kiitettävä määrä väkeä. Kirkosta eroaminen on tehty netin kautta helpoksi. Varmaan media on osaltaan tehnyt tässä tehtävänsä. Myös monessa tapauksessa taloudelliset syyt ovat vaikuttamassa kirkosta eroamiseen. Jokainen kirkosta eroaminen on harmittava menetys.
2. Siilinjärvellä on viime vuosina investoitu kiinteistöjen perusteellisiin saneerauksiin, johon seurakunnan hyvin hoidettu talous on antanut mahdollisuuden. Uhkana on mahdollinen seurakuntarakenneuudistus, jonka myötä Siilinjärven seurakunta pakkoliitettäisiin esimerkiksi Kuopion seurakuntayhtymään. Tulevina aikoina seurakunnassamme voidaan panostaa enenevissä määrin ihmisten keskellä tehtävään työhön, joka on seurakunnan perustehtävä.
3. Siilinjärven seurakunnan vahvuus on itsenäinen, vakavarainen ja nuorekas seurakunta, jonka talous on vahvalla pohjalla. Seurakuntamme veroprosentti on hiippakuntamme pienin, eikä välitöntä tarvetta sen nostamiselle ole tällä hetkellä. Siilinjärvi on kasvava kunta, jonka myötä seurakunnalla on mahdollisuus hoitaa osuutensa ja tehtävänsä tulevana aikoina.
4. Usko hyvän tekemiseen

TERVETULO A RIPPIKOULUUN!

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Rippikoulujen aloitus 10.1. klo 10 Tuomiokirkossa

RYTKY 15.–22.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 10 Tuomiokirkossa
Aloitusviikonloppu 23.–24.1.

AHOLANSAARI 4.–11.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 10 Tuomiokirkossa
Aloitusviikonloppu 30.–31.1.

ALAVAN SEURAKUNTA

TALVILOMA RYTKYLLÄ 5.–12.3.
Kaupunkiovetuspäivät 28.2. ja 21.5.
Konfirmaatio 22.5. klo 11 Alavan kirkossa

HIRVIJÄRVI 8.–15.6.
Kaupunkiovetuspäivät 7.6. ja 16.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 11 Alavan kirkossa

TÖRMÄLÄ 27.6.–4.7.
Kaupunkiovetuspäivät 26.6. ja 5.7.
Konfirmaatio 10.7. klo 11 Alavan kirkossa

RYTKY 16.–13.7.
Kaupunkiovetuspäivät 5.7. sekä 14.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 11 Alavan kirkossa

RYTKY 20.–27.7.
Kaupunkiovetuspäivät 19.7. ja 28.7.
Konfirmaatio 31.7. klo 11 Alavan kirkossa

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

TALVILOMA POUKAMASSA 5.–12.3.
Konfirmaatio 5.5. klo 10 Nilsin kirkossa
Aloituspyhä 29.11. klo 10 Nilsin kirkossa

PÄIVÄRIPPIKOULU JUANKOSKELLA 6.–11.6.
Konfirmaatio 12.6. klo 10 Juankosken kirkossa
Aloituspyhä 20.12. klo 10 Juankosken kirkossa

POUKAMA 18.–15.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 13 Vehmersalmen kirkossa
Aloituspyhä 29.11. klo 13 Vehmersalmen kirkossa

VIITAKKO 115.–22.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 10 Tuusniemen kirkossa
Aloituspyhä 29.11. klo 10 Tuusniemen kirkossa

VIITAKKO 2 29.6.–6.7.
Konfirmaatio 10.7. klo 10 Riistaveden kirkossa
Aloituspyhä 29.11. klo 10 Riistaveden kirkossa

POUKAMA 2 29.6.–6.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 13 Muuruveden kirkossa
Aloituspyhä 13.12. klo 13 Muuruveden kirkossa

POUKAMA 3 6.–13.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 13 Kaavin kirkossa
Aloituspyhä 13.12. klo 13 Kaavin kirkossa

AHOLANSAARI 11.–8.8.
Konfirmaatio 14.8. klo 10 Juankosken kirkossa
Aloituspyhä 13.12. klo 10 Juankosken kirkossa

AHOLANSAARI 2 1.–8.8.
Konfirmaatio 14.8. klo 10 Nilsin kirkossa
Aloituspyhä 13.12. klo 10 Nilsin kirkossa

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

HIHTOLOMALEIRI Hirvijärvellä 5.–12.3.
Konfirmaatio 20.3. klo 10 Kallaveden kirkossa

PÄIVÄKOULU 6.–15.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 14 Kallaveden kirkossa

VIITAKKO 8.–15.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 115.–22.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 2 15.–22.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 10 Kallaveden kirkossa

POUKAMA 115.–22.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 10 Maaningan kirkossa

HIRVIJÄRVI 3 29.6.–6.7.
Konfirmaatio 10.7. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 4 29.6.–6.7.
Konfirmaatio 10.7. klo 14 Kallaveden kirkossa

TÖRMÄLÄ 4.–11.7.
Konfirmaatio 16.7. klo 14 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 5 6.–13.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 6 6.–13.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 14 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 7 13.–20.7.
konfirmaatio 24.7. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 8 13.–20.7.
Konfirmaatio 24.7. klo 14 Kallaveden kirkossa

POUKAMA 2 13.–20.7.
Konfirmaatio 24.7. klo 10 Syvänniemen kirkossa

HIRVIJÄRVI 9 20.–27.7.
Konfirmaatio 31.7. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 10 20.–27.7.
Konfirmaatio 31.7. klo 14 Kallaveden kirkossa

POUKAMA 3 20.–27.7.
Konfirmaatio 31.7. klo 10 Maaningan kirkossa

HIRVIJÄRVI 11 27.7.–3.8.
Konfirmaatio 7.8. klo 10 Kallaveden kirkossa

HIRVIJÄRVI 12 27.7.–3.8.
Konfirmaatio 7.8. klo 14 Kallaveden kirkossa

POUKAMA 4 27.7.–3.8.
Konfirmaatio 7.8. klo 10 Syvänniemen kirkossa

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Rippikoulujen yhteinen aloitus 31.1. klo 10
Pyhän Johanneksen kirkossa

RYTKY I 8.–15.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa

AHOLANSAARI 4.–11.7.
Konfirmaatio 17.7. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa

RYTKY II 27.7.–3.8.
Konfirmaatio 7.8. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa

PUIJON SEURAKUNTA

TALVIRIPPIKOULU HIRVIJÄRVELLÄ 5.–12.3.
Konfirmaatio 5.5. klo 10 Puijon kirkossa
Perhepäivä 21.2., seurakuntapäivä ja vastuumessu 13.3.

TÖRMÄLÄ 16.–23.6.
Konfirmaatio 28.8. klo 10 Puijon kirkossa
Perhepäivä 21.2., seurakuntapäivä ja vastuumessu 14.8.

RYTKY I 29.6.–6.7.
Konfirmaatio 28.8. klo 13 Puijon kirkossa
Perhepäivä 3.4., seurakuntapäivä 7.7. ja vastuumessu 10.7.

RYTKY 2 13.–20.7.
Konfirmaatio 4.9. klo 10 Puijon kirkossa
Perhepäivä 3.4., seurakuntapäivä 21.7. ja vastuumessu 24.7.

SEURAKUNTIEN Yhteiset Rippikoulut

ILTARIPPIKOULU alkaa 10.1. klo 10 Tuomiokirkossa
Ryhmä kokoontuu viikoittain kevään aikana
Konfirmaatio 22.5. klo 10 Tuomiokirkossa
Lisätietoja Satu Karjalainen 040 4848 276

ERITYISRIPPIKOULU Hirvijärvellä 6.–11.6.
Nuorille, joilla on erityisen tuen tarve
Konfirmaatio 12.6. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa
Rippikouluun sisältyy ennakkoleiri 13.–14.5. Hirvijärvellä
Lisätietoja kehitysvammatyön pappi Matti Pehkonen
050 5580 204 ja vammaistyön diakoni Leena Vartiainen
040 4848 467

PÄIVÄRIPPIKOULU pienryhmässä Vanhalla Pappilalla 6.–15.6.
Konfirmaatio 19.6. klo 14 Alavan kirkossa
Lisätietoja Hanna Kärsämä 040 4848 474

VAELLUSRIPPIKOULU 14.–21.6.
Konfirmaatio 26.6. klo 13 Tuomiokirkossa
Ensimmäinen kokoontuminen 10.1. klo 10 Tuomiokirkossa
Aloitusviikonloppu 20.–22.5.
Lisätietoja Jarkko Voutilainen 040 4848 285 ja Atte Kääriäinen
040 4888 674

LÖYDÄ OMA RIPARISI JA ILMOITTAUDU
2.10.–20.10.2015
LISÄTIETOJA JA ILMOITTAUTUMINEN
OSOITTEESSA

WWW.KUOPIONSEURAKUNNAT.FI/RIPPIKOULU2016

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

Muista pyhittää l

Yhteiskuntamme pyörii lähes kellon ympäri. Joka päivä. Kiire ja stressi ovat hiipineet vak

Ihminen tarvitsee säännöllisen lepopäivän. Silloin tehdään jotain aivan muuta kuin yleensä. Tai ei tehdä mitään. Nautitaan vain autuaasta joutilaisuudesta. Monelle joutilaisuus saa kulmakarvat nousemaan. Lapsesta asti kun on opetettu, että jouten ei olla. Aina tehdään jotakin hyödyllistä. Pyhäpäivänäkään ei lorvita, vaan omistaudutaan pyhän askareille.

Niin syvällä istuu tekemisen pakko suomalaisissa, ainakin vanhemman polven väessä. Lepopäivä vietetään, mutta vain, jotta jaksetaan taas tehdä työtä.

Lepopäivä on itsetarkoitus

Tätä taustaa vasten on hyvä huomata, että Raamatussa lepopäivä on itsetarkoitus. Jumala käskii lopettaa kaiken työn kerran viikossa. Käsky koskee myös karjaeläimiä, nekin viettävät sapattia.

Sapatin tarkoitus ei ole kerätä voimaa arkeen, vaan sapattia vietetään siksi, että Jumala on niin käskennyt. Vietettäessään sapattia ihmiset muistavat Luojaansa, sen että hän kutsuu heitä ystäväyteen kanssaan.

Kristityt siirsivät lauanteisen sapatin sunnuntaipäiväksi. Sunnuntai kun oli se päivä, jolloin Jumalan Poika herätettiin kuolleista. Niinpä se oli luonteva päivä jumalanpalvelukselle ja ehtoollisen vietolle.

Kun kristinuskosta tuli valtakunnan uskonto 300-luvun kuluessa, sunnuntaista tehtiin yleinen vapaapäivä ja kirkkopäivä. Käytäntö on jatkunut tähän päivään saakka.

Sunnuntai

– monipiippuinen kysymys

Suomalainen yhteiskunta rauhoittuu edelleen sunnuntaisin, vaikka jumalanpalveluksella ei enää olekaan sellaista asemaa kuin joskus aikaisemmin. Nyt pyhän päätarkoitus on tarjota kaikille yhteinen lepopäivä.

Silti moni joutuu käymään silloinkin töissä. Tehtaita ja sairaaloita kun ei vain voi pysäyttää.

Kun työvuoro osuu viikonloppuun, lepopäivää vietetään arkena. Onnistuu se niinkin. Tosin aina ei ole mukavaa viettää vapaata silloin, kun muut ovat töissä. Parasta olisi, jos sunnuntai voitaisiin pitää yhteisenä vapaapäivänä mahdollisimman monelle.

Kaupoille ja palvelualoille sunnuntait ovat

”Lepopäivä kuuluu itselle

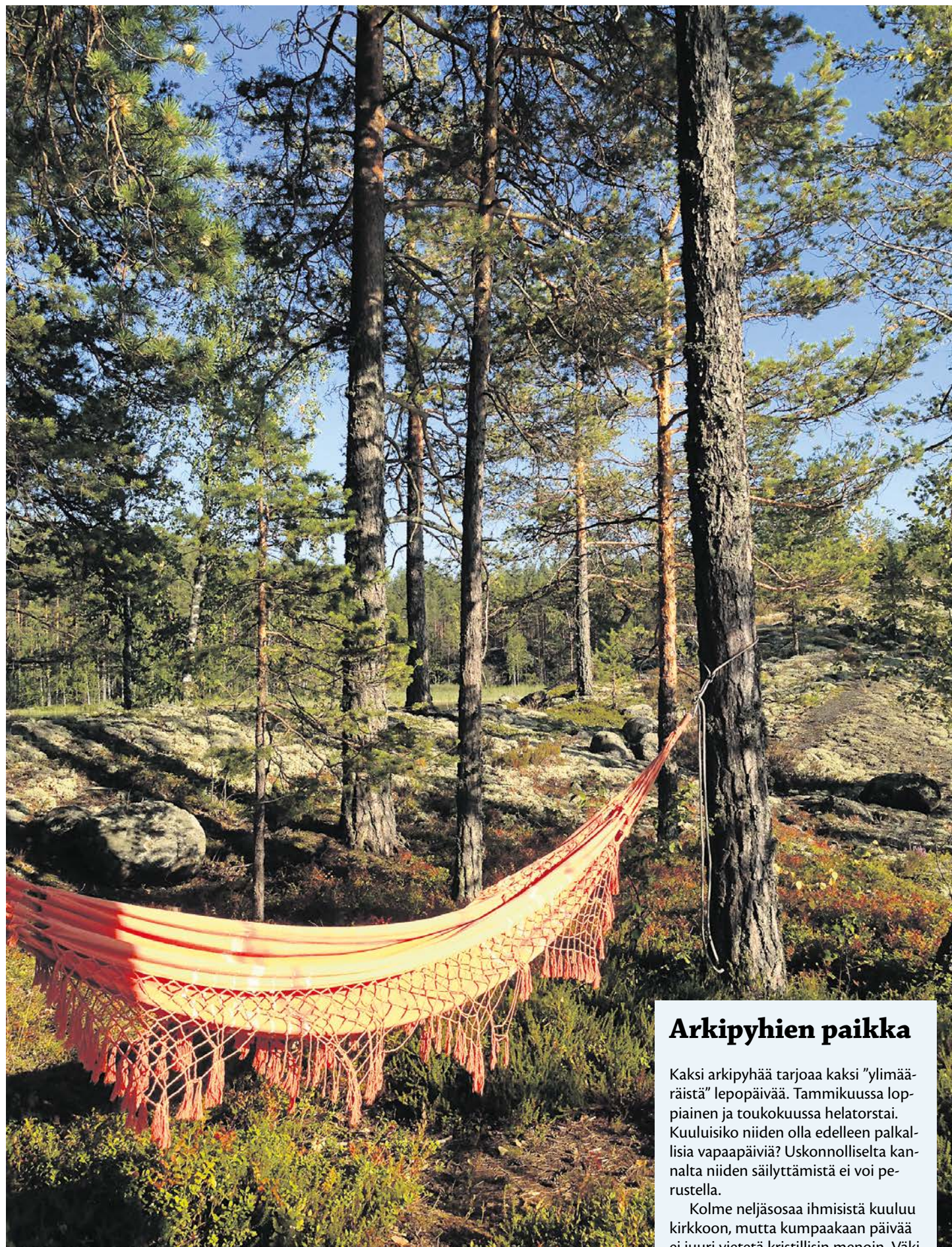
monipiippuinen kysymys. Sunnuntaisin asiakkaat ehtisivät käyttämään palveluita. Lisäksi pyhätyökorvaus on tärkeä osa palkkaa.

Toisaalta taas aukioloaikojen pidentäminen ei kasvata yhtään ihmisten ostovoimaa, joten pyhäpäivän työ ei lisää kokonaisuusmyyntiä. Lisäksi monet työntekijät olisivat kuitenkin mieluiten vapaalla sunnuntaisin.

Vaihtelu virkistää

Miksi oikeastaan pidämme kaksi lepopäivää viiden työpäivän jälkeen?

Selkäydinvastaus kuuluu: että jaksetaan taas tehdä töitä. Lisäksi kaipaamme vaihtelua,

sillä emme jaksakaan aina samaa. Myös työttömät ja eläkeläiset tarvitsevat itselleen sopivat, toisenlaiset päivät viikkoonsa.

Näin varmasti on, mutta pohjimmiltaan lepopäivän tarkoitus ei ole kerätä voimia työpäiviä varten. Työpäivä on työnantajan aikaa ja siitä hän maksaa palkan. Lepopäivä taas kuuluu itselle ja silloin tehdään omia asioita. Kukin siitä, mitä haluaa.

Joidenkin työ on mitoitettu niin raskaaksi, että viiden työpäivän jälkeen puuskuttaa puo-

likuolleen kaksipäivää jaksamatta mitään muuta. Silloin viikonloppu ei ole omaa aikaa, vaan työnantaja vie senkin.

Jos työ annostellaan kohtuullisesti, työpäivästä toivutaan noin puolen tunnin levon jälkeen ja viikonloput jaksaa käyttää omiin tekemisiinsä.

Näin siis kauniissa teoriassa. Käytännössä tilanne on usein toinen.

KARI KUULA

Arkipyhien paikka

Kaksi arkipyhää tarjoaa kaksi ”ylimääräistä” lepopäivää. Tammikuussa loppipäinen ja toukokuussa helatorstai. Kuuluisiko niiden olla edelleen palkallisia vapaapäiviä? Uskonnonliselta kannalta niiden säilyttämistä ei voi perustella.

Kolme neljäsosaa ihmisistä kuuluu kirkkoon, mutta kumpakaan päivää ei juuri vietetä kristillisin menoin. Väki ei virtaa kirkkoon eikä moni edes tiedä, miksi noita pyhiä vietetään.

Todetaan siis kertauksen vuoksi. Loppipäisenä muistetaan itämaan tietäjien käyntiä Jeesus-lapsen luona ja sitä kuinka evankeliumin sanoma on tarkoitettu kaikille kansoille.

Helatorstaina palautetaan mieliin Jeesuksen astuminen ylös taivasiin. Aiheelle on omistettu yksi lause uskontunnustuksesta.

Lepopäivä

rituisiksi seuralaisiksi.

Opi elämään hetkessä

Kiireisen elämänrytmin vastapainoksi sopii hyvin harrastus, joka auttaa hiljentymään. Jooga-, mindfulness- ja pilates-tunnit ovat jo monien kuntokeskusten valikoimassa. Myös kristillisiä joogakursseja on järjestetty erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Sairaalapastori, työnohjaaja **Heli Harjunpää** on harjoittanut joogaa yli 20 vuotta. Hän valmistuu ensi vuoden alussa joogaopettajaksi ja on ollut joogaohjaajana myös joissakin seurakuntien järjestämissä retriitti- ja hiljenty mistapahtumissa.

Oman tradition mukaan

”Kristityt voivat oppia muiden uskontojen harjoittajilta ja päinvastoin. Rauhanomainen ja kunnioittava vuorovaikutus erilaisten ihmisten välillä auttaa meitä luomaan keskinäistä hyvinvointia ja välttämään konfliktien syntymistä maailmassa.”

”Suomen Joogaliiton periaate on, että jokainen joogaaja selvittää vakaumuksensa ja hengelliset kysymyksensä oman uskontonsa ja elämäntavojensa pohjalta. Suomalaiset kristityt joogaajat voivat rukoilla harjoituksissa oman traditionsa mukaan,” painottaa Harjunpää.

Harjunpää on yhdessä joogaopettaja **Ulla-Maijan Rönkön** kanssa kirjoittanut *Suomalaisen Joogakirjan*. Sana yoga merkitsee ”yhteyttä”, joka on sekä ihmisen sisäistä yhteyttä että yhteyttä muihin ihmisiin, ympäristöön ja luontoon. Joogan avulla yhteyteen pyritään säännöllisen harjoittelun, hiljentymisen ja rauhoittumisen avulla.

Kirjoittajien mukaan jooga on alun perin kehittynyt monista ihmisille luonnollisista asioista kuten rauhoittumisesta, istumisesta ja venyttelystä. Joogan keskeisiä piirteitä ovat kohtuullisuus ja maltillisuus. ”On tärkeää tiedostaa, kuinka hyvää tekee latautua itsekseen ja viettää aikaa yksin omien ajatusten kanssa. Jooga auttaa havaitsemaan kehon tuntemusta ja rytmiä. Havainnoimaan milloin pitää levätä ja milloin toimia.”

Kaipuu hiljentymiseen

Viime vuosina myös kuntokeskusten valikoimiin on tullut erilaisia jooga- ja mindfulnesskursseja.

”Ajattelen, että mindfulness, meditaatio ja rukous nousevat samasta lähteestä, kaipuusta

mielen hiljentymiseen sekä henkiseen ja hengelliseen yhteyteen. Näitä on harjoitettu kautta historian eri kulttuureissa ja uskonnoissa, myös kristinuskossa. Ehkä meidän ajassamme on nyt erityinen tilaus rauhoittavaan ja tasapainottavaan harjoitteluun ja elämäntapaan”, Harjunpää pohtii.

Harjunpään mukaan joogaharjoituksia kannattaisi tehdä elämänilanteen ja mahdollisuuksien mukaan. Vähänkin on parempi kuin ei ollenkaan. Joogan harjoittamisessa on myös tärkeää säännöllisyys, vaikka lyhytkin hetki joka aamu antaa päivälle hyvän alun.

”Itse teen aamuisin noin puolen tunnin joogaharjoituksen. Aloitan sen pienellä meditaatiolla. Asetun hyvään istuma-asentoon kuuntelemaan ensin hengitystäni. Tämä harjoitus yhdistää mielen kehoon, tuo sen tähän hetkeen, pois huolehtimisesta ja murehtimisesta. Samalla kuuntelen Jumalaa sydämeni hiljaisuudessa ja pyydän hänen siunauksensa alkavaan päivään ja kaikkiin tilanteisiin sekä ihmisten kohtaamisiin, jotka ovat edessäni.”

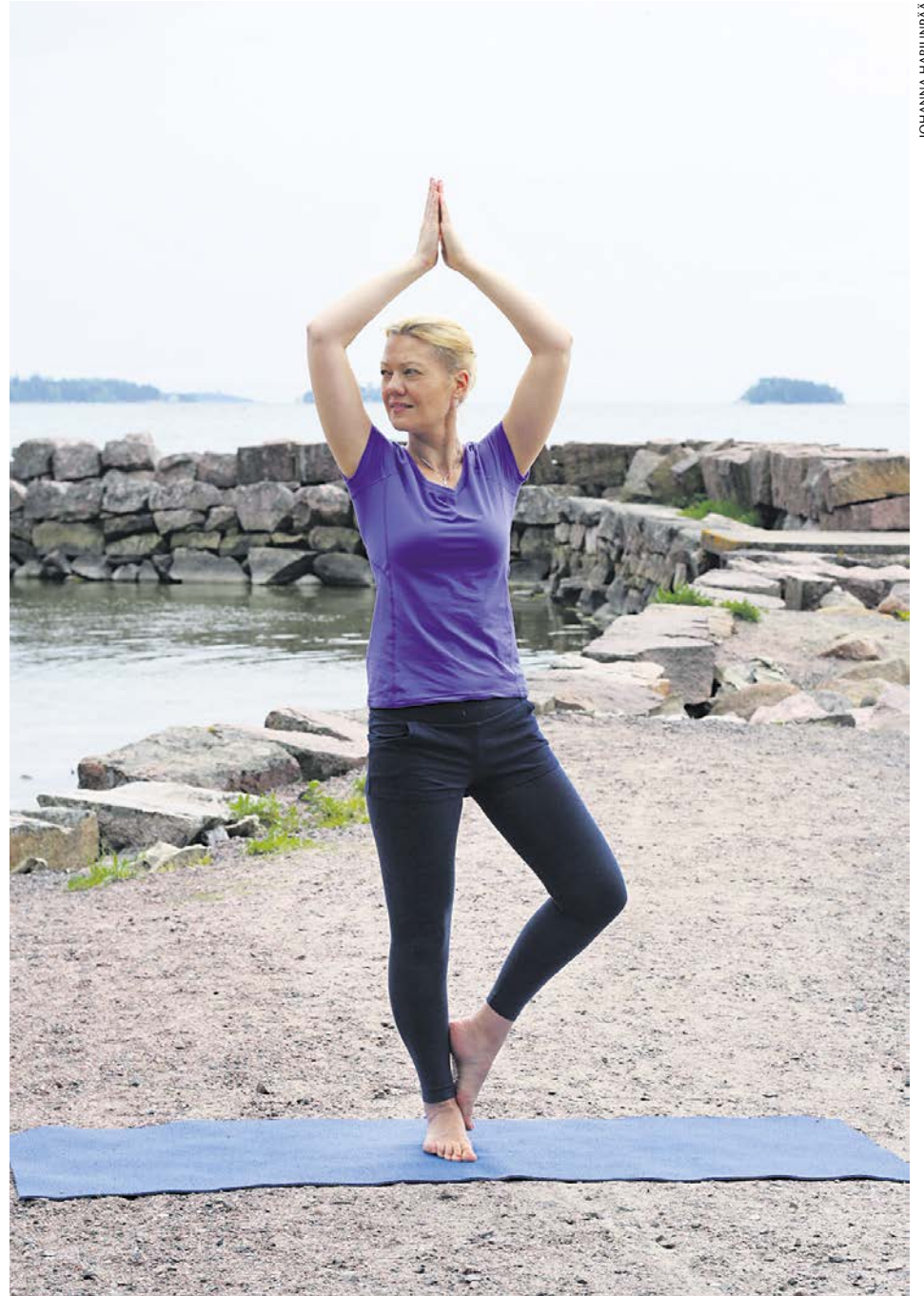
Jaksaminen rajallista

Nykyään useat kaupungit ovat auki seitsemän päivää viikossa ja esimerkiksi jotkut kuntokeskukset ovat auki ympäri vuorokauden. Perinteisen lepopäivän merkitys ei ole enää samanlainen kuin ennen. Harjunpään mielestä lepopäivällä on edelleen merkitystä. ”Näin on ollut jo luomiskertomuksesta lähtien. Ihmisen jaksaminen on rajallista. Me tarvitsemme säännöllisen rytmin, johon kuuluvat myös lepo ja pyhäpäivän hengellinen ulottuvuus. Tämä olisi hyvä muistaa näinä aikoina.”

”Jooga voi myös tukea suurissakin elämäntuotoksissa ja niiden toteuttamisessa. Jooga opettaa elämään tässä hetkessä, luopumaan menneestä ja suhtautumaan tulevaisuuteen luottavaisesti. Tämä antaa rohkeutta elämäntuotosten ja haasteiden edessä.”

Suomessa erilaiset vuodenaajat vaikuttavat monin tavoin ihmisiin. Vuodenaikanvaihtelut voi ottaa huomioon joogaharjoituksessa. Esimerkiksi syksyllä harjoituksella ylläpidetään kehon hyvää vastustuskykyä. Joogasta saadaan voimaa arjessa jaksamiseen. Joogan tasapainottavat harjoitukset pitävät huolta siitä, ettei mene ylikierroksille ja kuluta omia voimavarojaan loppuun.

”Kun ilma viilenee, voi tehdä lämmittäviä ja avaavia joogaharjoituksia. Joogaharjoitus parantaa myös vastustuskykyä. Flunssan

Heli Harjunpää näyttää Puu-asennon.

oireiden helpottamiseenkin löytyy omat harjoituksensa.”

”Vaikka harjoitus muuttuu eri vuodenaikoina, on hyödyllistä kehittää itselle sopiva tapa, jolla aloittaa harjoituksen vaikkapa

kynttilän sytyttämisen ja rukouksen avulla”, kannustaa Harjunpää.

MINNA SIIKANIVA

Lähde: Suomalainen joogakirja

Kiire on mielentila

Työnohjaaja **Ilmo Häkkinen** luennoi Kuopiossa syyskuun lopulla hetken merkityksestä kiireen maailmassa.

”Koen, että kiire on oikeasti mielentila. Häiriötila, johon ajaudumme ulkoisen paineen tai sisäisten syiden takia”, Häkkinen luonnehtii.

Hänen mukaansa nimenomaan kiireen, ehtimättömyyden ja riittämättömyyden tunteet tuottavat ihmisissä ahdistusta ja väsymystä. Eräänlaista ansassa olemisen tuntua.

”Reipas toiminta ei välttämättä sitä tee, kunhan siinä on rytmiä ja rupeamia, jolloin ehtii välillä hengähtää ja tuumailla.”

Kiireessä meiltä katoaa tilan tuntu. Ympäristö meidän elämäntapaamme myös tarttuu meihin.

”Kiire aiheuttaa sen, että koemme olevam-

me ajankäytön ansassa. Se taas tuo stressin seurauksineen.”

”Nykyisessä elämänmenossa vain harvalla aikuisella ihmisellä on luonnostaan tallella hyvä läsnäolotaito. Se on yhtä harvinaista kuin aito yksinkertaisuus.”

Häkkisen mukaan läsnäolon puute pitää yllä yksinäisyyttä, erillisyyttä ja merkityksen katoamista elämästä.

”Läsnäolo ja vuorovaikutus ovat avainasi-

oita muuhun hyvään.”

Häkkinen painottaa, että kiireestä on kuitenkin mahdollista oppia pois.

”Ilman rakenteita se on vaikeaa, joten pitää luoda uusia toiminnan ja ajattelun rakenteita.”

”Ja ennen kaikkea tarvitaan tilan raivamista merkitykselliselle ja olennaiselle, sillä nykyään kaikkea on liikaa. Kaikki täyte pois! Siitä se alkaa”, Häkkinen kannustaa.

HELI HARING

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

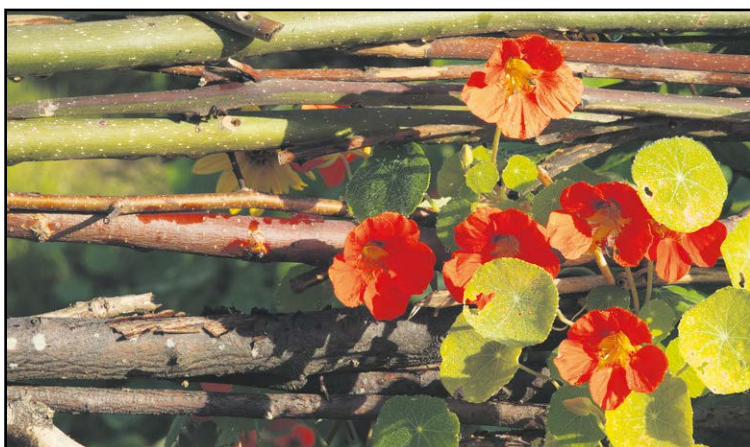
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva **040 680 4057**
pirjo.teva@kotimaa.fi

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU suljettu • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kodin Kukkpalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkpalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

SEURAKUNNAT 30.9.–28.10.2015**TUOMIOKIRKKO**

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248
ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KESKUSSEURAKUNTATALO**Suokatu 22**

Seurakuntamestarit 040 4848 259
Viikkomessu ke 30.9. klo 16.
Aasialainen juhla-ateria la 3.10. klo 12.30. Ruoka ja kahvi 20 €, tuotto Sri Lankan köyhien lasten koulutuksen hyväksi. Liput ja varaukset pöso 520 6997.
Mikkelinpäivän messu su 4.10. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Anu Pulkkinen. Kirkkokahvit. Jumalanpalvelukseen järjestetään saattoapua ja kirkkokuljetus apua tarvitseville. Ottakaa yhteyttä diakonis-
sa Pirjo Litmaseen 040 4848 282 ke 30.9 mennessä.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 7.10. klo 11. Raamattutunti *Jumalan sanansaattajat* Ilpo Rannankari. Iltapäivä *Matkalla lapsuuteen*, piispa Matti Sihvonen. Mahdollisuus ostaa piispa Sihvosen *Marjamatka*-kirjaa. Lounas ja kahvi 6 €.

Viikkomessu ke 7.10. klo 16.
Messu su 11.10. klo 10. Saarna Marjo Partimaa, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä. Tuomio-

kirkkokuoro.
Herättäjä-Yhdistyksen seurakunta su 11.10. klo 18.

Viikkomessu ke 14.10. klo 16.

Messu su 18.10. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anna Pöyhönen. Nuorten lauluryhmä.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 21.10. klo 11. Raamattutunti *Jeesuksen lähettiläät* Kirsi Perämaa. Iltapäivällä istumajumppaa kansanlaulujen tahdissa; Aino Manninen. Lounas ja kahvi 6 €.
Vastuuviikon viikkomessu ke 21.10. klo 16.

Messu su 25.10. klo 10. Saarna Kirsi Perämaa, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Anu Pulkkinen.

Kansainvälinen jumalanpalvelus su 25.10. klo 14.

Vastuuviikon hiljaisuuden messu su 25.10. klo 18.

Viikkomessu ke 28.10. klo 16.

MUMMON MÖKKI**Puijonkatu 10**

ma–to klo 11–15, 040 4848 272
Tarvitsemme lankoja neuletoita varten. Tuo langat mökin aukioloaikoina, kiitos.
Toivevirret ke 7.10. klo 13.
Papin päivä ti 27.10. klo 13. Liisa Penttinen.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetyksiä ke 30.9. klo 12.30 Maija Erosella, Tulliportinkatu 26 B 26. Päätetään kokoukseen paikat seuraaville kerroille, jotka ovat ke 14.10. ja ke 28.10. klo 12.30.

DIAKONIA

Haluatko ilahduttaa yksinäisiä vanhuksia? Tule mukaan lähimmäispalvelutyön kurssille 23.10.–25.10. Ilm. ja lisätiedot Kirsi Launonen 040 4848 255.

MUUTA

Inkilänmäen seurakuntakerho Tätilässä. To 1.10. klo 13 Pertti ja Pirjo Miettinen, vanhoja koululauluja ja to 15.10. klo 13 *Usko ja epäusko* Kirsi Perämaa.
Sanajumalanpalvelus su 25.10. klo 12 Tätilässä, Inkiläntie. Kirsi Perämaa ja Anu Pulkkinen.

PERHETYÖ

Perhekerho ti 6.10. klo 9.30–11 *Lapsi on Jumalan salaisuus*, ti 13.10. Syyslo-ma (ei perhekerhoa), ti 20.10. *Kaunis* ja ti 27.10. *Ikävä*. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Äitien ilta ke 7.10. klo 17–19. Luvassa pientä syötävää, yhdessäoloa, vertaistukea ja hemmottelua. Illassa mukana nuorisotyön ohjaaja Pirjo ”Pippi” Rissanen ja lastenohjaaja Paula Raatikainen. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E, päiväkerhotilat.

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 19.10. klo 18–20.30. Sauna ja iltpala 4 €.

Lukupiiri su 25.10. klo 15–17. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E, perhetyötoimisto.

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 26.10. klo 18–20.30. Sauna ja iltpala 4 €.

KASTETUT

Iisko Otto Henrik Turunen, Olga Alina Tallbacka, Elli Alisa Ronkainen, Herkko Edvin Olavi Huovinen, Konsta Eemeli Pyykö, Lukas Eino Oliver Rimpineva.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Juha Erkki Rutanen ja Laura Maria Kallevo.

KUOLLEET

Erkki Ilmari Kuvaja 78 v, Pertti Kalevi Haussila 88 v, Väinö Herman Kröger 76 v, Helmi Maria Toivanen 64 v, Sirkka Sinikka Pursiainen 83 v, Erkki Antero Karhunen 79 v, Kerttu Helena Martikainen 74 v, Jorma Ryhänen 86 v, Milka Kaarina Tervo 87 v, Liisa Marjatta Säynevirta 92 v, Riitta Annikki Pylkkänen 74 v, Kaisu Marjatta Mönkkönen 88 v, Sirkka Vilhelmiina Sirkka 87 v, Kaarlo Veli Juhani Ylipahkala 59 v, Heikki August Holopainen 69 v, Aune Annikki Hätinä 81 v, Leena Mirjami Pitkänen 81 v.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15

alava@evl.fi

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5**

040 4848 298
Mikkelinpäivän perhemessu, päiväkerhotyön 70-vuotisjuhla su 4.10. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, liturgia Juha Välimäki, kanttorina Leila Savolainen. Alavan, Lehtoniemen, Särkiniemen ja Neulamäen päiväkerholaiset sekä lapsikuoro. Messun jälkeen ateria ja synttäriherkuja. Ateriamaksu 5 € / 3 € ja alle 4-vuotiaat ilmaiseksi.

Mieslaulajien konsertti su 4.10. klo 18. Ohjelma 10 €.

Hyväntekeväisyyskonsertti ma 5.10. klo 18. Ohjelma 10 € pakolaisten hyväksi.

Sanajumalanpalvelus su 11.10. klo 11. Saarna ja liturgia Juha Välimäki, kanttorina Ossi Jauhainen, seniorikuoro.

Gospelmessu su 11.10. klo 18. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Anu Kiviranta, kanttorina Ossi Jauhainen, Popo Salami Band.

Messu su 18.10. klo 11. Saarna Kari Iivari-nen, liturgia Hannu Koskelainen, kanttorina Ossi Jauhainen. Kirkkokahvit ja Kari Iivari-nen luento narkomaanityöstä Hong Kongissa.

Messu su 25.10. klo 11. Saarna Juha Välimäki, liturgia Pirjo Kuula, kanttorina Leila Savolainen, mukana Zipporim ja nuoret muusikot.

Poliisilaulajien 50-vuotisjuhlakonsertti su 25.10. klo 14. Ohjelma 10 €.

Tuomasmessu su 25.10. klo 18. Saarna kirkkoherra Teemu Laajasalo, Jarkko Maukonen ja Luomus-kuoro. Luento klo 16.30 *Kirkon ja yhteiskunnan ajankohtaisista haasteista*, Teemu Laajasalo.

**ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B**

Tehdään yhdessä -käsitöpiiri parittomien viikkojen ti klo 11.30 kahvi seurakuntasalissa, klo 12–13.30 nuorten tilassa hommat jatkuvat. Huom! muuttunut kellonaika.

Kirjallisuuspiiri to 29.10. klo 14. Kerhuhuone 1. Kirjana Maeve Binchy: *Koko kadun kasvatti*. Yht.hlö Aino Mikkonen 040 7071 499.

**NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4**

040 4848 311
Lyhtymessu ja Kansanlähetyksen Pohjois-Savon piirin 45-v. su 4.10. klo 16. Heikki Huttunen *Jumalan sanansaattajat*, Vehnänjyvä-musiikkiryhmä. Tilaisuudessa on lastenhoito ja tarjoilua.

Miestenpiiri ma 12.10. klo 18 on kaikille miehille tarkoitettu keskustelupiiri. Yht. hlöt Toimi Kuivalainen 044 290 2434 tai Toivo Väisänen 045 233 8868.

Messu su 18.10. klo 16. Saarna Pirjo Kuula, liturgia Hannu Koskelainen, kanttorina Ossi Jauhainen.

**LEHTONIEMEN KERHOTILA
Lehtoniementie 107**

Kaakaotupa ti ja to klo 13–15.30 Lehtoniemen kerhotilassa, ei viikolla 42. 2.–4.-luokkalaisten tarkoitettu ilta-päivän kohtaamispaikka mukavan tekemisen parissa. Askartelua, pelien pelailua,

RUKOUS

Meidän arkemme keskellä
toisten toivottomuuden kaiut:
omat kuvasi
kaukana paratiisista.

Anna voimia
oikein toimia.

mahdollisuus tehdä läksyjä, leppoista yhdessäoloa ym. Ei ennakkoilmoittautumisia ja mukaan voit tulla silloin kun itsellesi sopii. Lisätietoja lapsityönohjaaja Sirpa Pesoselta 040 4848 297.

DIAKONIA

Ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: Alava, Haapaniemi, Niirala alue: Sisko Laitinen 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi. Lehtoniemi, Särkiniemi, Särkilah- ti: Piia Jääskeläinen 040 4848 326, piia. jaaskelainen@evl.fi. Neulamäki: Kati Ukonen 040 4848 325, kati.ukkonen@evl.fi. Sielunhoitoa, kriisiapua tai muuta keskustelua, taloudellista neuvontaa, avustusta, hengellistä ohjausta, esirukousta, kotikäyntiä, vapaaehtoisena toimimista varten.

Syyslomaretki diakoniatyön asiakas- lapsiperheille la 10.10. Lisätietoja diakoni Kati Ukkoselta 040 4848 325 tai kati.ukkonen@evl.fi.

MUUTA

Arkiretriitti 26.10.–2.11. Ilm. 12.10. mennessä: www.kuopionseurakunnat.fi/hengellisen-elaman-vahvistaminen. Lisätietoja antaa Sisko Laitinen 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi.

PERHETYÖ

Perhekerhot tiistaisin klo 9.30–11 Neulamäen kirkon kerhotiloissa, keskiviikkoisin klo 9.30–11 Lehtoniemen kerhotilassa, Särkiniemen kerhotilassa ja Alavan kirkon kerhotiloissa. Viikolla 41 ja 42 ei kerhoa. Lisätietoja voit kysellä lapsityönohjaaja Sirpa Pesoselta p.040 4848 297. **Vapaaehtoistöitä tarjolla:** Perhekerhomummi tai -ukki. Perhekerhoissa kaitaan aina syliä ja kuuntelevaa korvaa, juttuseuraa ja elämäkokemusta. Lisätietoja voit kysellä Pirjo Kuulalta 040 4848 318 tai käydä täyttämässä yhteystietosi www.vapaaehtoistyö.fi -sivuilla. **Vauvatupa** torstaisin klo 9.30–11 Lehtoniemen kerhotilassa. Viikoilla 41 ja 42 ei kerhoa. Vauvatupa on tarkoitettu alle 1-vuotiaille lapsille vanhempien. Lisätietoja voit kysellä lapsityönohjaaja Sirpa Pesoselta 040 4848 297.

Päiväkerhoryhmissä muutamia päiväkerhopaikkoja vapaana. Ilm. ja lisätietoja lastenohjaaja Eeva Saarelainen 040 4848 310.

KASTETUT

Aatos Martti Tapio Antikainen, Iida Lilja Ilona Niiranen, Aino Ivalo Asikainen, Fiinu Diandra Laaksonen, Aurelia Nuppu Vilhelmiina Pietarinen, Joel Sisu Petteri Försti, Janni Adele Teittinen, Jalo Aake Johannes Kauhanen, Erin Kaisla Helena Määttä, Eino Pekko Sairanen, Niilo Topias Luomanen, Justus Otto Juhani Partanen, Viivi Vieno Olivia Martikainen, Nooa Eemil Oliver Mäkelä, Aada Emilia Orvokki Kukkonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Markus Kalle Petteri Kamaja ja Marianne Oinonen, Juhana Markus Kristian Rytkönen ja Helena Kristiina Lahtinen.

KUOLLEET

Terttu Helvi Kaarina Juutilainen 78 v, Reijo Aleksanteri Hankosalo 69 v, Sanni Maria Kwick 93 v, Laina Martta Saastamoinen 85 v, Aarne Olavi Sariola 87 v.

Kallaveden seurakunnan toimisto 040 4848 327, ma–pe klo 9–15 kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Mikkelinpäivän perhemessu su 4.10. klo 10. Amerikkalainen aamupala klo 9. Messu klo 10: Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Sirpa Nummenheimo, urkurina Tapio Tiitu ja kanttorina Leena Tiitu Helsingistä, lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä & Mari Vuola-Tanila. Messun jälkeen toimintapisteitä. Tapio Tiitu improvisoi kirkkosalissa kirkkoväen antamista melodia-aiheista (tuo mukana melodian nuotti!). Lopuksi lounas.
Urkumusiikin hittejä ja rakastettuja

lauluja su 4.10. klo 18. Tapio Tiitu, urut ja Leena Tiitu, laulu. Vapaa pääsy.
Messu su 11.10. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Anni Tanninen ja kanttorina Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro.
Raamatun maailma arkeologian valossa -luentotilaisuus la 17.10. klo 10–17 Luennoimassa Eero Junkkaala Suomen Raamattuopistosta.
Messu su 18.10. klo 10. Liturgia Petteri Hämäläinen, saarna Eero Junkkaala, kanttorina Richard Nicholls, mukana Dolce-kuoro. Kirkkokahvit ja Raamattuopiston jälkitilaisuus.
Messu su 25.10. klo 10. Liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Sanna Alanen ja kanttorina Anna-Mari Linna ja seniorikuoro.
Myrskylyhtymessu su 25.10. klo 18. Kipparina Matti Pentikäinen, mukana Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä, Lähde-bändi, Pauli Voutilainen, hanuri ja Tuulia Tanila, viulu.

MUUTA

Miesten sauna ja takkailta to 1.10. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. Kyösti Erkinkorpi: *Vapauteen Kristus meidät vapautti*. Seuraava saunailta on 23.10.
Perheraamattupiiri su 4.10. ja 25.10. klo 16.30–18 Kallaveden kirkon alakerrassa. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen 050 5251 012.
Miestenpiiri to 8.10. ja 22.10. klo 18.30–20 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Tutkimme Galantalaiskirjettä. Lisätietoja Veijo Olli 040 827 5304.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345
Aikuisten takkailta ke 7.10. klo 18–20 takkahuoneessa. Yht.hlö. Alvar Savallampi 040 736 3421.
Messu su 11.10. klo 17. Anni Tanninen.
Kutsu yhteyteen -messu su 18.10. klo 17. Juha Määttä ja Anni Tanninen.
Rukousilta Pirkko Vesavaara pe 23.10. klo 18. Anni Tanninen.

MUUTA

Donkkis Big Night -toimintailta pe 2.10. klo 18–20 Petosen seurakuntalolla. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459. Järjestäjänä Kansanlähetys.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15, 70870 Hiltulanlahti

040 4848 351
Olotilatorstai to 15.10. klo 11.30–13. Martti Olsen.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545
Keskustelua ja esirukousta sunnuntaisin ennen messua alkaen 11.10. klo 9–9.45. Vapaaehtoiset rukouspalvelijat.
Messu su 11.10. klo 10. Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Johanna Porkola, kanttorina Anne Keränen ja kirkkokuoro. Johanna Porkolan virkaan siunaaminen. Kirkkokahvit seurakuntakodilla.
Messu su 18.10. klo 10. Johanna Porkola ja Anne Keränen. Tuottajien kirkkopyhä, Messun jälkeen uutispuuroa ja kirkkokahvit seurakuntakodilla.
Messu su 25.10. klo 10. Juha Määttä ja Anne Keränen.

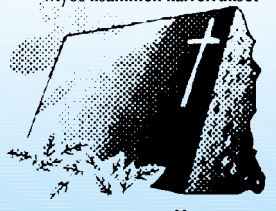
MUUTA

Kids Action Night -toiminnallinen ilta pe 2.10. klo 18–20 Karttulanlahden koululla 1.–6.-luokkalaissille lapsille, nuoremmat huoltajan seurassa. Jättinytävät, musiikkia ja paljon erilaisia toimintapisteitä. Yhteistyössä Kuopion kaupungin nuorisopalvelujen kanssa.
Miesten lenkkipiiri la 10.10. klo 9. Ruskaretki Autuaankannakselle. Kimppakyydit Karttulan seurakuntakodilta klo 9. Ilm. 29.9. mennessä Tauno Salmelle 0400 275 237.
Miesten saunailta to 15.10. klo 17.30 Pekka Huttusen mökillä, Kujarintie 48.
Miesten lenkkipiiri ti 20.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella. *Miehen vuorovaikutustaidot*.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

040 4848 547
Perhekirkko ja 3-vuotiaiden synttär su 4.10. klo 10. Johanna Porkola, Anna-Mari Linna ja Karttulan päiväkerholaiset. Kirkon jälkeen nakit ja ranskalaiset.
Puurotahtuma pe 9.10. klo 11. Tarjolla erilaisia puuroja 6 €, kahvi ja kahvileipä 2 €. Puuroja voi ostaa myös omiin as

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

PUIJON KIVI
HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

*Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi*

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

*Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456*

Hautaustoimisto PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Saa rakastaa.

www.askellehti.fi

askel

Hyväntekeväisyyskonsertti Alavan kirkossa 5.10. klo 18

PYHÄPUUHA

Keskustele kotona tai kerhossa, miten Jumalan luomistyö näkyy syksyisessä luonnossa. Auta mato kaverinsa luo lehtiruoteja väistellen. Aloita keltaisen nuolen kohdalta. Voit lisäksi tehdä retken lähimetsään tai -puistoon ja etsiä mahdollisimman monta erilaista ruskan värittämää lehteä.

tehtävän laati **PAULA REMES**

SEURAKUNNAT 30.9.–28.10.2015

tioihin. Arpajaiset. Päivän tuotto lähetys- ja diakoniatyölle. Iiris Huttunen ja Johanna Porkola.

Varttuneen väen virkistys- ja palvelupäivä ke 14.10. klo 10–13. Tuula Makkonen.

MAANINGAN KIRKKO

Maaningantie 33

Perhemessu lapsille ja vanhuksille su 4.10. klo 10. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen, lapsikuoro Ilon Säteet, Nuorten musApaja ja Maaningan päiväkerholaiset.

Messu su 11.10. klo 10. Raija Jokela, Richard Nicholls ja Vuokko Laitinen, Messun jälkeen klo 12 vuoden 2015 aikana läheisensä menettäneiden sururyhmän aloitus kirkon toimituskappelissa.

Käsityöpaja ma 12.10. klo 14–16

Messu su 18.10. klo 10. Sanna Alanen ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 25.10. klo 10. Veli Mäntynen ja Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

Rauhanyhdistyksen seurat to 1.10. klo 18 Maaningan kirkossa.

Ehtoollishartaus Viljamissa ma 5.10. klo 13.30. Raija Jokela.

Käsityöpaja ma 12.10., 16.11. ja 7.12. klo 14–16 Vorloksossa, Maaninkatalolla. Lisätietoja Margit Ruotsalainen 050 410 9253.

Ehtoollishartaus Ainolassa ke 28.10. klo 13.30.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut maanantaisin klo 18–20 Petosen seurakuntatalolla. Ei syyslomaviikolla.

DIAKONIA

Ystäväpiiri varttuneille to klo 12–13.30 Petosen seurakuntatalolla.

Leväsen kammmari ma 5.10 ja 19.10 klo 13–14.30. Leväsentie 27, uusi puoli, 2.krs. **Hyvän hoidon päivä** ke 7.10. klo 10.30–14.30 Rytkyn leirikeskuksessa. Ilm. diakoniatuomistoon 040 4848 332 ma klo 9–10. Voit ilmoittautua myös jättämällä viestin vastaajaan.

Arkinen Ateria keskiviikkoisin, alkaen 7.10. klo 11 Kallaveden kirkolla, Kellolahdentie 21. Aterian hinta on 4 €.

Ilosanomapiiri keskiviikkoisin, alkaen 7.10. klo 12.15–13.15 Kallaveden kirkon takkahuoneessa. Arksen aterian jälkeen. Tervetuloa tutkimaan yhdessä Raamattua.

Diakoniatyö tarjoaa nokipannukahvit ke 21.10. klo 11–13 Petosen kauppakeskuksella.

Kuopion ev.lut. seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssi 23.–25.10. Pyhän Johanneksen kirkolla, Kellolahdentie 8. Lisätietoja Maarit Kirkinen 040 4848 369. Ilm. 12.10. mennessä seurakuntien vaihteeseen: mirja.poutiainen@evl.fi tai 017 158 111.

Aamupuuro tiistaisin klo 9–10.30 Petosen seurakuntatalon kahviossa työttömille, pienituloisille ja toisten ihmisten seuraa kaipaaville. Kannsasi aamupuorolla on seurakunnan työntekijä. Vapaaehtoinen ruokamaksu.

Valoa pimeyteen -syysleiri Rytkyn leirikeskuksessa 30.9.–1.11. Sinulle, joka olet työikäinen ja koet itsesi yksinäiseksi. Ohjelmassa hiljentymistä, ulkoilua, yhdessäoloa, saunomista. Omavastuu 10 € / hlö. Ilmoittautumiset 16.10. mennessä Kallaveden srk:n diakoniatuomistoon 040 4848 333 ma ja ke klo 10–12 tai paula.paavilainen@evl.fi.

PERHETYÖ

Perhekerhot seuraavasti: Vehmasmäen kappeli ti klo 9.30–11. Kallaveden kirkko ke klo 9.30–11. Jynkänvuoren kerhohuone (Isännäntie 22) ke klo 9.30–11. Kurkimäki, Kurkipirtti ke klo 9.30–11. Rytkyn leirikeskus parillisen viikon ke klo 9.30–11. Petosen seurakuntatalo to klo 9.30–11. Karttulan alueella: Karttulan seurakuntakoti ti klo 9.30–11. Syväniemen papila ke klo 9.30–11. Maaninka ti klo 9.30–12. Perhekerhot eivät kokoonnu syyslomaviikolla.

Vauvaperhekerho Petosen seurakuntatalolla ma 13–15.30.

Taidetiistai ti 20.10. ja 27.10. klo 9.30–11.30 tai 13–15. Tervetuloa koko perhe taiteilemaan Kallaveden kirkon kerhotaloihin (Rauhalahdentie 21). Ota mukaan taitei-

luun sopivat vaatteet ja omat eväät.

PIIRIT

Sotkanniemien työseurat ti 6.10. klo 14 Liisa Korhosella, Sammakkolamentie 10 (Puijonlaaksossa, Rauhalassa, alakerran kerhohuoneella).

Haminalahden työseura ti 6.10. klo 18.30 Ritva Tossavaisella, Pyörönkaari 7 as. 4. Sanna Alanen.

Rytkyn lähetyspiiri ti 13.10. klo 18 Marja Lyytikäisellä, Karhumäentie 35. Matti Pentikäinen.

Olotilatorstai to 22.10. klo 11.30–13 Niemisjärven kylätalossa. Riitta Reima.

Puutossalmen Lähetyspiiri pe 23.10. klo 13 Irja ja Matti Linnulla, Leirintie 31. Arpajaiset. Sanna Alanen.

Haminalahden työseura ma 26.10. klo 18.30 Pentti Puurusella, Lapinjoentie 100 (Korvaharjun tietä). Petteri Hämäläinen. **Rytkyn lähetyspiiri** ti 27.10. klo 18 Anni ja Onni Krögerillä, Siltapuro 2. Riitta Reima.

KASTETUT

Aleksanteri Asko Tapani Räsänen, Joni Kasper Mikael Turunen, Viivi Susanna Vantolahti, Väinö Aleksi Vanhatalo, Eetu Mikael Hiltunen, Hertta Emilia Kokkonen, Juulia Iida Emilia Niskanen, Eena Joanne Emilia Hiltunen, Niilo Jalo Einar Vidgren, Lenny Lauri Aleksis Ojell, Patrik Olavi Piispanen, Kasper Elias Oravainen, Riina Eveliina Rentola, Elsa Inkeri Rajanto, Iisa Anneli Jonninen, Sini Helena Maylea Joye, Oliver Luka Alexander Lajunen, Pyry Petteri Koistinen, Väinö Oskari Huttunen, Milo Peetu Johannes Tuononen, Hilma Anni Irene Rättiläinen, Oliver Hugo Jalmari Lehmusoksa, Eemil Arvo Aukusti Korhonen, Vilma Anna Ulrika Karvonen, Nelly Maria Kottti, Liina Hilma Alissa Roivainen, Piiku Amanda Lehtonen, Saara Aida Olivia Salminen, Viola Pihla Olivia Viljakainen, Klaudia Alexandra Saastamoinen, Helga Leena Kaarina Humalajoki, Miila Auroora Vattulainen, Vili Eemeli Yletyinen, Elias August Jaakonpoika Valtola, Juho Tapio Kalevi Pirhonen, Leo Pertti Leskinen, Alina Pihla Halonen, Juuso Pekka Juhan Piirainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tommi-Petteri Johannes Rönkkö ja Sanna-Maria Salo, Mika Heikki Juhani Toikko ja Merja Hannele Kohvakka, Janne Mikael Miettinen ja Noora Reija Pauliina Voutilainen.

KUOLLEET

Jouko Pentti Kalervo Hiltunen 57 v, Meeeri Annikki Savolainen 76 v, Raija Kirsi Väisänen 50 v, Anja Liisa Nissinen 92 v, Eila Liisa Jääskeläinen 78 v, Sisko Kyllikki Myrskyläinen 84 v, Niilo Antero Anttila 66 v, Anna Johanna Taipale 88 v, Lahja Maire Mäkeläinen 76 v, Heimo Tapani Kajan 85 v, Oiva Tapio Vepsäläinen 87 v, Veijo Tapani Pasanen 60 v, Martti Aarne Mecklin 75 v, Helvi Elina Roivainen 91 v, Maija Marjatta Koistinen 69 v, Lydyia Remes 92 v.

MÄNNISTÖ

Männistön seurakunnan toimisto 040 4848 379, ma–pe klo 9–15 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

040 4848 386

Naisia raamatussa – työikäisten naisten raamattupiiri ke 30.9. ja 28.10. klo 18.15 takkahuoneessa.

Keskusteluja Raamatun äärellä to 1.10. klo 12–13.30. **Mikkelinpäivän perhemessu ja tapahtuma kaikille perheille** su 4.10. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala, lapsikuoro. Pastori Sanna Mertanen virkaan siunaaminen. Lounas, täytekkukahvit ja 10-vuotiaiden synttärjuhla.

Siioninvirsiseurat su 4.10. klo 18 takkahuoneessa. Heikki Hyvärinen.

Hyvän Mielen Päivä ke 7.10. klo 11–13.30. Tulevaisuutta rakentamaan, valtakunnallinen vanhustenviikko. Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen johtaja Heli Norja kertoo ikääntyneille suunnatuista hyvinvointia ja terveyttä tukevista palveluista. Linja-autokuljetus (Jääskeläisen auto): Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50. Autotalo Kuopion pysäkki klo 9.55. Pihlajaharjuntien ja Rahusen-tien risteys klo 10. Kelloniemen Sale klo 10.05. Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 10.10. Sotilaspojankadun pysäkki klo 10.15. Tellervonkadun pysäkki klo 10.20. Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25. Pohjolan-kadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30. Killisenkadulle ja Pohjolan-katua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki klo 10.40. Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä klo 13.30. Päivän hinta 5 €.

Miesten piiri ke 7.10. klo 18.

Valtakunnallisen vanhusten viikon päätösmessu su 11.10. klo 10. Saarna Salla Tyrväinen, Heikki Hyvärinen, Tintti Tinkala, päiväkuoro. Kirkkokahvit.

Ukintupa on suljettu syysloma-

viikon ti 13.10.

Messu su 18.10. klo 10.

Saarna Sanna Mertanen.

Salla Tyrväinen, Heikki Mononen.

Rauhanyhdistyksen

seurat su 18.10. klo 15.

Erkki Korhonen, Tapani Majuri.

Projektikuoro kes-

kiviikkoisin 21.10.–6.12.

klo18–19.30 takkahuoneessa.

Heikki Mononen 040 4848 402.

Perhemessu su 25.10. klo 10.

Saarna Salla Tyrväinen.

Tintti Tinkala. Lähimmäisten

tehtävään siunaus. Päiväkerho 70-vuot-

ta. Ruokailu.

Kukka-asetelmien tekoa ti 27.10. klo 16.

Floristi ja kirkon somistajat tutustutta-

vat kirkon kukka-asetelmien tekoon. Tie-

dustelut Vieno Arvola 050 370 3003, Liisa

Mahlberg 040 4848 390.

Miesten Männistöpiiri ti 27.10. klo 18.

Muut kokoontumiset 10.11., 24.11. ja 8.12.

klo 18–20.

Ukintuvan teematorstai 29.10. Kahvit

klo 12.30. Teemana hoitotohto klo 13–14.

Elämää etsimässä -kerho to 29.10. klo

14.30–16. Anne-Mari Mertanen.

DIAKONIA

Kuopion ev.lut. seurakuntien lähim-

mäispalvelun peruskurssi 23.–25.10. Py-

hän Johanneksen kirkolla, Kellolahdentie

8. Lisätietoja Anne-Mari Mertanen 040

4848 406. Ilm. 12.10. mennessä seurakun-

tien vaihteeseen: mirja.poutiainen@evl.fi

tai 017 158 111.

MUUTA

Messu su 11.10. klo 13 Mäntylän palvelu-

talossa, Untamonkatu 5. Heikki Hyväri-

nen, Salla Tyrväinen, Ulla Halonen, Tintti

Tinkala.

Hartaus to 22.10. klo 13.30 Mäntylän pal-

velutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hy-

värinen.

KASTETUT

Anton Henrik Johannes Grof, Armi Liisa

Marjatta Rönkä, Venla Eevi Adelina Ai-

raksinen, Jooa Oliver Ruuskanen, Alva

Alessia Tikkanen, Pihla Aurora Räsänen,

Minttu Ida Eliisa Voutilainen, Antti Tuo-

mo Olavi Räisänen, Seela Sofia Styrman,

Olivia Edith Salmela.

KUOLLEET

Arja Annikki Poutiainen 63 v, Kielo Sisko

Kempainen 86 v, Jorma Kalevi Heiki-

nen 66 v, Sirkka Laukkanen 86 v, Jen-

ny Väänänen 88 v, Reijo Seppo Saka-

ri Ruotsalainen 66 v, Toini Eija Unelma

Salomaa 69 v, Anna-Liisa Leskinen 76 v,

Terttu Mirjami Vilpponen-Salmela 73 v,

Sirkka Liisa Hiltunen 87 v, Eila Katariina

Oksa 94 v.

PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto

040 4848 410, ma–pe klo 9–15

puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankantie 3

040 4848 419

Perhemessu su 4.10. klo 10. Saarna Tee-

mu Voutilainen, Kari Kuula, Mari Vouti-

lainen, Pekka Nieminen, Anna Antikai-

nen. Rajalan koulun puhallinryhmä. Lou-

nas. Päiväkerhotyö 70 v.

Kutsu yhteyteen -messu su 4.10. klo 17.

Olli Seppänen, Teemu Voutilainen.

Kauneimmat virret -toivelauluilta ti

6.10. klo 18. Kansainvälisen kirkon kau-

neimpia virsiä, joita on myös ehdolla vir-

sikirjan lisäviikkoon. Lisäksi osallistujien

mielivirsiä. Kolehti musiikkityön tukemi-

seen Jordanian ja Pyhän Maan ev.lut. kir-

kossa. Pekka Nieminen, Maija Antikai-

nen, Päivi Perttilä.

Westfalenin nuorisokamariorkesterin

ja Schwerten kirkkokuoron konsertti

ke 7.10. klo 18. Johtajina Barbara Stanze-

leit ja Klaus Irmscher.

Messu su 11.10. klo 10. Saarna Jorma Lau-

ronen Lähetysyhdistys Kylväjästä, Kari

Kuula, Jaana Marjanen, Maija Antikai-

nen, Anna Antikainen. Veera Nurmela,

kantele. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokah-

vit. Hanna Räsänen kertoo nimikkokoh-

teesta Mongolian vammaistyö ja lähe-

tysyhdistys Kylväjästä.

Messu su 18.10. klo 10. Saarna Jaa-

na Marjanen, Teemu Voutilai-

nen, Kari Kuula, Päivi Perttilä.

Myanmarilaisten lauluryh-

mä. Lapsille pyhäkoulu.

Iltamessu su 18.10. klo 10. Saarna Jorma Lau-

ronen Lähetysyhdistys Kylväjästä, Kari

Kuula, Jaana Marjanen, Maija Antikai-

nen, Anna Antikainen. Veera Nurmela,

kantele. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokah-

vit. Hanna Räsänen kertoo nimikkokoh-

teesta Mongolian vammaistyö ja lähe-

tysyhdistys Kylväjästä.

Messu su 18.10. klo 10. Saarna Jaa-

na Marjanen, Teemu Voutilai-

nen, Kari Kuula, Päivi Perttilä.

Myanmarilaisten lauluryh-

mä. Lapsille pyhäkoulu.

Iltamessu su 18.10. klo 10. Saarna Jorma Lau-

ronen Lähetysyhdistys Kylväjästä, Kari

Kuula, Jaana Marjanen, Maija Antikai-

nen, Anna Antikainen. Veera Nurmela,

kantele. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokah-

vit. Hanna Räsänen kertoo nimikkokoh-

teesta Mongolian vammaistyö ja lähe-

tysyhdistys Kylväjästä.

Messu su 18.10. klo 10. Saarna Jaa-

na Marjanen, Teemu Voutilai-

nen, Kari Kuula, Päivi Perttilä.

Myanmarilaisten lauluryh-

mä. Lapsille pyhäkoulu.

Iltamessu su 18.10. klo 10. Saarna Jorma Lau-

ronen Lähetysyhdistys Kylväjästä, Kari

Kuula, Jaana Marjanen, Maija Antikai-

nen, Anna Antikainen. Veera Nurmela,

kantele. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokah-

vit. Hanna Räsänen kertoo nimikkokoh-

teesta Mongolian vammaistyö ja lähe-

tysyhdistys Kylväjästä.

Messu su

su, kirkkokahvit ja Kaavin pitäjäseuran 50-vuotisjuhlat seurakuntakodissa.

Laulun ja rukouksen hetki *Joka aamu on armo uus* ma 5.10. ja ma 19.10. klo 8. Jatta Inkinen ja vapaaehtoiset.

Messu su 11.10. klo 13. Huhtala, Parviainen

Laulumessu su 18.10. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Säde-lauluryhmä. Laulut Viisikielinen-laulukirjasta.

Hanna Ekolan konsertti *Lauluja levoksi ja lohdutukseksi* pe 23.10. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €, tuotto KUA:n pakolaistyölle.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Raamattupiiri pe 2.10. klo 18.30. Tuula Räsänen.

Elsan kerho to 8.10. klo 11.

Vanhemman väen palvelupäivä ti 13.10. klo 11. Ruoka ja kahvit 5 €.

Mielenterveyspiiri ti 20.10. klo 13.

Perhekirkko su 25.10. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi, Inkinen, Pelkonen. Välipalatarjoilu, kirkkokahvi ja lapsille mehua.

Raamattupiiri ma 26.10. klo 13. Huhtala.

Mielenterveyskuntoutujien omaisten ryhmä ma 26.10. klo 14.

MUUTA

Maarianvaaran Elsan kerho to 1.10. klo 14 Hilma Räsäsellä, Polvijärventie 434.

Elsan kerho to 15.10. klo 14 Luikonlahden koulussa.

Hanna Ekolan konsertti *Kiitosmielellä* la 24.10. klo 13 Kaavin palvelukeskuksessa.

Vanhemman väen lauluhetket ke 28.10. klo 13 Palvelukeskuksessa.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kirkkotie 2

Messu su 11.10. klo 13. Haring, Saarela

Kari Vepsä ja Onnenmaa-yhtyeen konsertti su 11.10. klo 16. Järj. Pohjois-Savon syöpäyhdistys, Juankosken paikallisosasto.

Sanajumalanpalvelus su 18.10. klo 13. Keihänen, Jukka Leutonen.

Messu ja seniori-ikäisten syntymäpäiväjuhlat su 25.10. klo 13. Kirkkokahvit. Haring, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kirkkotie 1

Taidetapahtuma ja enkelityöpaja la 3.10. klo 10–14. Esillä Muuruveden taiteilijoiden ja kädentaitajien töitä. Tehdään enkeleitä eri materiaaleista. Minna Puustinen vetää korttipajaa, Sanna Jauhiainen opastaa enkelien tekoa huovuttamalla ja Hilikka Pehkonen ohjaa akryyli-maalausta. Työpajojen jälkeen klo 14 kuullaan kirkossa musiikki- ja runoesityksiä. Päivän aikana seurakuntatalolla on saatavissa myös ruumiinravintoa. Keittolounaalle ja jälkiruokakahveille voivat poiketa muutkin kuin työpajoihin osallistunut. Lounaan hinta on jokaisen omantunnon mukainen. Tuotto käytetään Kirkon Ulkomaanavun kautta pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden auttamiseksi.

Perhekirkko su 4.10. klo 13. Keihänen, Saarela. Kirkkokahvit ja mehut. Liittyy Taidetapahtumaan 3.–4.10.

Seurakuntakerho to 8.10. klo 13. Mukana Minna Puustinen.

Seurakuntakerho to 22.10. klo 13. Kuvia ja matkatunnelmia New Yorkista, Keihänen.

NILSIÄN KIRKKO

Kirkonmäentie 1

Perhemessu su 4.10. klo 10. Korkalainen, Parviainen. Pystykahvit.

Messu, Kansanlähetyksen kirkkopyhä su 11.10. klo 10. Keihänen, Kärppä-Leskinen.

Sanajumalanpalvelus su 18.10. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. Pystykahvit.

Messu su 25.10. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie 59

Seurakunnan kuorojen jamit ke 30.9. klo 18. Haluaisitko jakaa laulamisen ilon? Onko laulaminen jäänyt kiireiden ja vuosiensa myötä? Tule rohkeasti mukaan laulamaan tähän matalan kynnyksen tilaisuuteen. Tarvitsemme ääntäsi, sillä osallistuminen on hiipunut ja sitä halutaan nyt elvyttää.

Näpertäjät to 1.10., to 15.10. ja to 29.10. klo 12. klo 12. Alakerrassa, joka toinen viikko.

Rauhanyhdistyksen seurat su 4.10. klo 15.

Pohjois-Savon sotaorpojen tapaaminen ti 6.10. alk. klo 12.30 sankarihaudoilla, tilaisuus seurakuntakodilla.

Näkö- ja kuulovammaisten kerho keran kuukaudessa kuukauden ensimmäisellä viikolla alkaen 6.10. klo 13.

Siionin virsien veisuut ti 6.10. klo 15. Alakerrassa.

Siioninvirsiseurat ke 21.10. klo 18.

Miesten virsi-ilta to 22.10. klo 18. Alakerrassa.

Hellin Summasen syntymäpäiväseurat la 31.10. klo 12. Ruokailun vuoksi ilm. 15.10 mennessä: Kari 050 554 5109 tai sp.kar.summanen@gmail.com.

MUUTA

Murtolahden kyläseurat pe 2.10.klo 18 (huom. aika) Murronpohjassa.

Seurat ma 5.10. klo 14. Inkeri Burkella, Pajuniementie 34 A.

Karhitien kerho ke 7.10. klo 13. Karhitie 3.

Palonurmen kyläseurat ke 7.10. klo 19 Vallilassa, Kangaslahdentie 170.

Kankaisen hautausmaan siivoustalkoot ti 13.10. klo 9. Ruoka ja kahvit klo 12 seurakuntakodilla.

Seurakuntakerho ikäihmisille pe 23.10. klo 13. Pisantie 20 A, kerhohuone, uimarannan puoleinen pääty.

Virsikaraoke-ilta pe 23.10. klo 19. Varpaisjärven seurakuntakodilla. Yhteislähtö Nilsin seurakuntakodilta klo 17.30.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 4.10. klo 13. Korkalainen, Parviainen.

Messu su 11.10. klo 13. Messun jälkeen kirkkokahvit ja lähetystilaisuus. Pirjo Juntunen Sanansaattajista kertoo Intian radiolähetystyöstä. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 18.10. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

Perhemessu su 25.10. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Lähetyskahvila to 1.10. klo 12.

Vanhusten viikon juhla su 4.10. klo 11. Seurakuntasalissa klo 11 lounas ja klo 12 juhla. Korkalainen, Parviainen.

Seurakuntakerho to 8.10. ja to 22.10. klo 12.

Naisten ilta ti 27.10. klo 18.

Lähetyskahvila to 29.10. klo 12.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskitie 21

Seurakuntailta ke 30.9. klo 18 teemalla *Mitä kirkkorakennuksen symboliikka tarkoittaa?* Arkkitehti Anssi Junkkari, Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI

Koivukuja 2

Seurakuntailta kirkossa ke 30.9. klo 18.

Enkelikirkko su 4.10. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi, Kekkonen, Pelkonen, Ilonpissarat Kaavilta. Tarjoilua.

Messu su 11.10. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen.

Palvelupäivä ke 14.10. klo 10.

Laulumessu ja syöpäyhdistyksen kirkkopyhä su 18.10. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi, yhdistys, Tuusytöt. Kahvit.

Kuukausiseurat to 22.10. klo 11.

Naisten ilta pe 23.10. klo 18.

Messu su 25.10. klo 10. Auli Kekkonen syntymäpäiväseurat. Saarna Marja-Leena Niinivaara-Koskell, liturgia Risto Voutilainen. Kirkkokahvit.

Seurakuntailta ke 28.10. klo 18 teemalla *Raamattu, Mikä on Raamattu? Miten luen Raamatua? Voiko raamatusta löytää toivon?* Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

MUUTA

Lähetyspiiri pe 2.10. klo 12 Eila Venäläisellä, Tornitie 4 as 5.

Palvelupäivä Hirvolassa to 15.10. klo 10. Ilm. ed. tiistaina Aulille.

Kotiseurat to 15.10. klo 13 Vieno ja Risto Haposella, Honkamäentie 227, Pajumäki. Mukana Kansanlähetyt.

Lähetyspiiri pe 16.10. klo 12 Anja ja Viljo Tikkasella, Peltotie 25 C 10.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

Messu su 4.10. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

Messu su 11.10. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

Syntymäpäivämessu su 18.10. klo 13. U. Mäkinen, Tuura. Juhla jatkuu seurakuntakodissa kaikille, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät tänä vuonna 70, 80, 90 tai enemmän.

Messu su 25.10. klo 13. U. Mäkinen, Parviainen.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Puurokammari to 1.10. klo 10–12 kammarissa.

Kokki-ukot kokkaavat Eero Hujasen johdolla ke 7.10. klo 17. Elintarvikemaksu 5 €.

Varttuneen väen virkistyspäivä to 8.10. klo 10–12 salissa. Ruokamaksu 5 €.

Puikko-Piiat ja Vasara-Vesat to 8.10. klo 15.30 kammarissa. Uusi alku!

Puurokammari to 29.10. klo 10–12 kammarissa.

MUUTA

Kirkonkylän hautausmaatalkoot ke 14.10. klo 8. Ruokailu n. klo 11 seurakuntakodissa.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Retriitti Siionin virsin pe–su 23.–25.10 Aholansaareissa. Ilm. 19.10. mennessä suoraan Aholansaareen 050 4641 000.

KASTETUT

Teemu Matti Ilmari Hartikainen, Kaavi, Nooa-Topias Tapani Ahveninen, Riistavesi, Mikko Veikko Karjalainen, Juankoski, Nuutti Eino Petteri Korhonen, Säyneinen, Onni Elias Venäläinen, Juankoski, Ellen Hilda Amanda Väisänen, Juankoski, Helmi Kerttu Sofia Komulainen, Säyneinen, Tuukka Juho Antero Parviainen, Nilsä, Sara Nella Aurora Väätäinen, Nilsä, Ella Alina Väätäinen, Juankoski, Eino Johannes Petjala, Vehmersalmi, Rasmus Niila Elias Pulkkinen, Vehmersalmi, Maria Ellen Yasmine Puustinen, Nilsä, Aada Emilia Räsänen, Siikajärvi, Nilsä, Matias Pekka Akseli Tuomainen, Tuusniemi, Mikael Veli Johannes Hämäläinen, Juankoski.

AVOLIITTOON KUULUTETUT

Paul Erik Kristian Kankaanranta Turun Tuomiok. srk ja Sonja Helena Lamppu Maarian srk, Mika Johannes Pekkarinen ja Paula Karoliina Martikainen.

KUOLLEET

Kauko Hämäläinen 85 v Nilsä, Pertti Eemeli Oksman 63 v, Juankoski, Kalle Johannes Hakkarainen 80 v Riistavesi, Veli Matti Korhonen 81 v, Muuruvesi, Raimo Sakari Pääkkönen 70 v Tuusniemi, Helmi Ollikainen 88 v Nilsä, Jorma Kalevi Hyvärinen 57 v Nilsä, Viljo Einar Tirkkonen 82 v Juankoski, Aili Johanna Kosunen 84 v Juankoski, Aino Toivanen 93 v Juankoski, Tyyne Elina Hiltunen 96 v Tuusniemi, Annikki Simonen 89 v Nilsä, Aune Elisabet Ruotsalainen 80 v Nilsä, Jenny Kyllikki Kröger 89 v Riistavesi, Sylvi Ester Mathalt 91 v Kaavi, Liisa Mirjam Pitkänen 85 v Kaavi, Antti Aulis Pihlainen 85 v, Nilsä, Toini Ester Pasanen 91 v, Juankoski, Helmi Elina Kuutammo 93 v, Muuruvesi, Tauno Olavi Korhonen 83 v, Nilsä.

OPPILAITOSTYÖ

Vanha Pappila, Kuninkaankatu 12

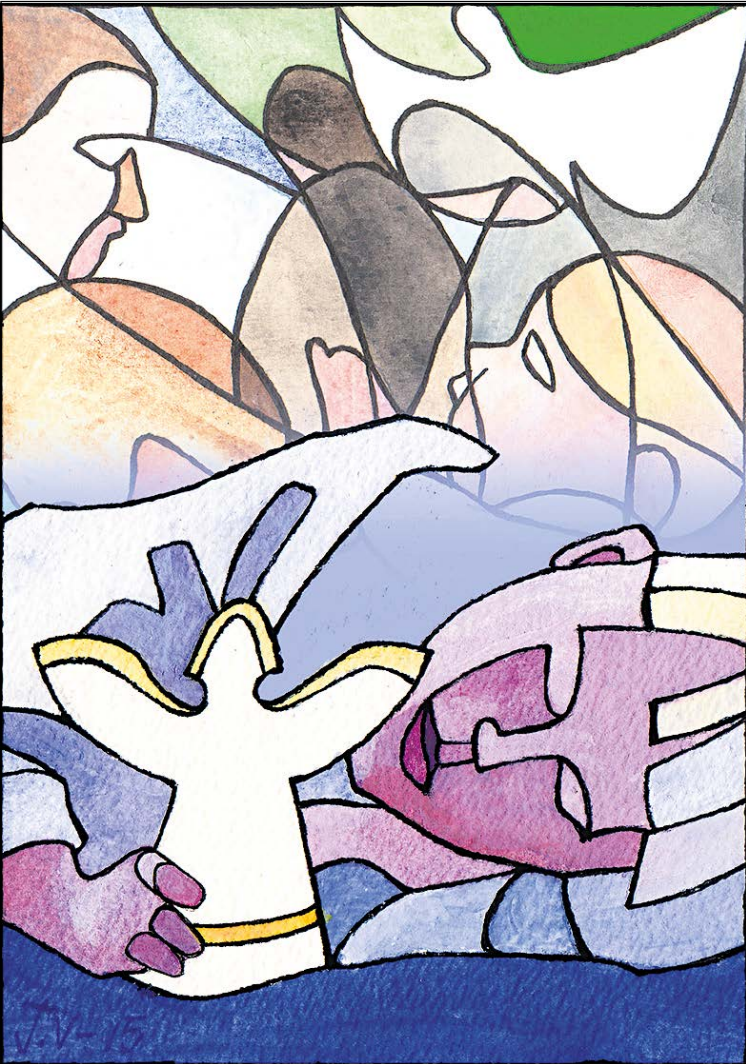
Pappilaklubilla pe 23.10. klo 19 Duo Ossi & Eve! Ovet auki klo 19 alkaen osoitteessa Kuninkaankatu 12. Vapaa pääsy.

ARKKI

Kauppakeskus Apaja

ma–pe klo 12–15, la klo 11–14, 040 4848 445, arkki.kuopio@evl.fi

Lasten lauantai la 3.10. klo 11–14.

JOONAS VAHASÖYRINKI

Mikkelinpäivä

Matt. 18: 1-6 (7-9) 10

Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysivät: ”Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?” Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut.”

SANALLISTA

Älä pelkää

Lapsuuteni suojelusenkelitaulussa se pahin paikka, romahtanut sillan kohta, oli sillalla kulkevien lasten edessä. Muistan vieläkin, kuinka minua pelotti noiden käsi kädessä kävelevien lasten puolesta. Turvalliselta tuntui vasta sitten, kun käänsi katseensa heidän takanaan olevaan suureen enkeliin. Katsoako siis edessä olevaa rotkoa vai kaiken takana olevaa turvaa? Siinä elämäni ja uskoni ainainen jännite vieläkin.

Kristittyinä tunnustamme uskomme kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan ja laulamme ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa. Näiden taivaallisten voimien kuvana minua ovat aina puhutelleet ortodoksisen liturgian sanat: ”Sinun edessäsi seisoo tuhansia ylimmäisiä enkeleitä, kymmeniä tuhansia enkeleitä, kerubeja ja serafeja, kuusisipisiä ja monisilmäisiä, ylhäällä liikkuvia siivekkäitä olentoja.”

Ilhmeellistä on, että Jumala lähettää tuosta todellisuudesta suojelijoita tänne ihmisten teille. Ruumiin kahleista vapaat taivaan enkelit eivät ole niitä pikkupulle-roita, joita kortit ja kaupat ovat täynnä. He ovat väkeviä Jumalan sanansaattajia, joiden voimaa ja kirkkautta ihmiset ovat aina säikähtäneet. Ja enkelit yhtä monta kertaa sanoneet: Älä pelkää, älkää pelätkö!

Suojelusenkelitaulussa se pahin paikka näyttää nykyään olevan jo lasten takana. Ja ettei vain enkeli olisi tullut paljon pienemmäksi.

SATU VÄÄTÄINEN
Kappalainen, Siilinjärven seurakunta

**Jalkahoidot
kotikäynteinä**
Kuopio/Koillis-Savo.
Lahjakortit
Mirja Pyykkö
p. 040 735 7203

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

*Puijon Maja
palvelee lämmöllä*

arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

HAMMASLABORATORIO

DENTIINI

erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

**Sielunhoito-
terapia**
**SYDÄN-
JUURI**
terapeuttista sielunhoitoa
uusperheneuvontaa

Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

**kerro se
kukkasin**

Yksilölliset ja
sydämellä tehdyt
kukkasidonnat
jokaiseen elämäsi
tilanteeseen.

Tervetuloa!

**Saaristokaupungin kukka
ja sidonta marisa Oy**
Matkusniemenkatu 1, Kuopio
Puh. 040 138 0910
facebook:
<https://www.facebook.com/kukkamarisa>
sähköposti: kukkamalisa@yahoo.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Liikunta
Kotiapteekki
Kehon tuet
Apuvälineet
Hygienia
Haavanhoito
Virtsankarkailu
Katetrit

**PYYDÄ
ILMAINEN
POSTIMYYNTI-
KUVASTO**

**LAAJA VALIKOIMA
ARJEN APUVÄLINEITÄ**

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN **fennokauppa.fi**

FENNO MEDICAL OY 09 276 360 asiakaspalvelu@fennomedical.fi

SEURAKUNNAT 30.9.–28.10.2015

DIAKONIAKESKUS

Keskusseurakuntatalo
Suokatu 22 B 5. krs

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot
avoinna ma, ke ja pe klo 10–12.
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot
suljettu ke 21.10. Ma 19.10. ja pe 23.10.
vastaanotot ovat avoinna normaaliin ta-
paan klo 10–12.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista keskusteluapua pa-
risuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot
ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähkö-
postitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi

SIILINJÄRVI

**Kirkkoherranvirasto ja taloustoimis-
to** avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017
288 4600 (khanvirasto), 017 288 4620
(talouststo). Haarahongantie 4, 71800
Siilinjärvi. **Lähetyskellarin putiikki**
avoinna ma 11–13 ja ke 9–12. Muina aikoi-
na sopimuksen mukaan.
siilinjarvenseurakunta.fi, [facebook.com/siilinjarvenseurakunta](https://www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta), [vapaaeh-
toisto.fi/siilinjarvi](http://vapaaehtoisto.fi/siilinjarvi)

KIRKKO

Haarahongantie 2

Mikkelinpäivän messu 4.10. klo 10.
Jaakko Tölli, Leena Laurinkari, Raija Halli-
kainen, Auli Hokkanen, Marjaana Kaisto
ja lapsikuoro. Vanhustenviikon kirkkopy-
hä. Kirkkokahvit.

Kuorokonsertti su 4.10. klo 15. Kuopi-
on Mieslaulajat ja Kerimäen Mieslaulajat.
Käsiohjelma 10€.

Messu su 11.10. klo 10. Jouni Haverinen,
Seppo Laitanen, Vesa Kajava. Sola Gra-
tia-kuoro. Lähetyspyhä, mukana nimik-
kolähetit Jonna ja Jouni Haverinen. Lähe-
tyslounas ja -tilaisuus.

Rauhanyhdistyksen seurat su 11.10.

klo 15.

Messu su 18.10. klo 10. Sanna Marin, Sep-
po Laitanen, Helena Mattinen, Airi Heis-
kanen, Vesa Kajava. Kirkon uusien kalus-
teiden käyttöönottojuhla. Juhla jatkuu
kirkossa kalusteiden ja tekstiilien esitte-
lyllä ja kirkkokahveilla. Verkkokirkko.

Perhekirkko su 18.10. klo 15. Leena Lau-
rinkari, Vesa Kajava. Verkkokirkko.

Sanajumalanpalvelus su 25.10. klo 10.
Sanna Marin, Matti Hoffrén, Airi Heis-
kanen, Marjaana Kaisto. Rippikoulusun-
nuntai jatkuu tilaisuudella seurakunta-
talossa.

Sanajumalanpalvelus su 25.10. klo 13.
Sanna Marin, Matti Hoffrén, Airi Heis-
kanen, Marjaana Kaisto. Rippikoulusun-
nuntai jatkuu tilaisuudella seurakunta-
talossa.

SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Perhepyhäkoulu su 4.10. klo 10 pää-
tysali.

Sanan ja yhteyden ilta

ma 5.10. klo 18.30

pieni sali. Vilho

Harvala, Mark-
ku Huttunen ja

Välke. Kansanlä-
hetys.

**Siioninvirsiseu-
rat** ja Herättäjä-
Yhdistyksen pai-
kallistoimikunnan

kokous to 8.10. klo 14

pieni sali.

**Medialähetystyö Sanan-
saattajien teemalta** ma 12.10. klo 17

päätytysali. Pirjo Juntunen kertoo mm.

Sansan tuella toimivasta Hanna-työs-
tä Turkissa ja muualla maailmalla. Kah-
vitarjoilu, vapaaehtoinen kahviraha lä-
hetystyölle.

Raamattuopiston Sana soi -ilta ti 13.10.

klo 18.30 pieni sali.

Rauhanyhdistyksen seurak su 18.10. klo

15 iso sali.

Raamattupiiri to 22.10. klo 18 kokous-
huone. Musiikki Raamatussa.

Lähetyslounas ma 26.10. klo 11 kahvio.

Kasvispihvejä perunoiden, kermaviilikas-

tikkeen ja salaatin kera, jälkiruuksi kah-
vit ja kääretorttu. Lounas yhteensä 7 €,
lähetystyön hyväksi.

Appari alk. to 5.11. klo 17–19. Kerhon
apuohjaajakurssi 6.–7. -luokkalaisille. Li-
sätietoa ja ilm. verkossa.

VOURELAN TAPAHTUMAT

Lukupiiri ke 7.10. klo 18. Kunnanpaikka,
järjestötila. Kirja Harper Lee: *Kuin sur-
maisi satakielen*.

Vuorelan lähetyspiiri to 8.10. klo 10
Kunnanpaikan järjestötila. Pirkko Salme-
la, Markus ja Annie Laurinkari.

Messu su 18.10. klo 13 Kunnanpaikan
takahuone. Sanna Marin, Seppo Laita-
nen, Airi Heiskanen.

Raamattupiiri ma 19.10. Kunnanpaikan
järjestötila.

Vuorelan lähetyspiiri to 22.10. Pirkko
Salmela, Seppo Laitanen.

MUUTA

Siivous- ja haravointitalkoot ke 14.10.
klo 9 Viinamäen hautausmaa. Hartaus-
hetki klo 9, keittolounas klo 11.

Hartaushetki ke 14.10. klo 14 Akuliina.
Matti Hoffrén.

Eräpainotteinen yhden yön leiri 11–16
-vuotiaille to–pe 15.10.–16.10. Ruokonie-
mi. Lisätietoa ja ilm. verkossa.

Perheretki la 7.11. Oulun Tietomaahan.
Tekemistä lapsille ja elämyksiä kaiken-
ikäisille. Teemanäyttelyiden kautta pää-
set tutustumaan eri tieteenaloihin ja tek-
niikkaan kiehtovalla ja viihdyttävällä ta-
valla. Lisätietoa ja ilm. verkossa 23.10.
mennessä.

KASTETUT

Helmi Inkeri Ollikainen, Martta, Olivia
Kokkonen, Heikki Pekka Matias Vainio,
Isla Helmiina Kuronen, Valtteri Armas
Hyvönen, Akseli Elis Artturi Kolari, Jes-
se Petteri Sutinen, Eemi Ilmari Sutinen,
Janna Vivika Poimaa, Mila Alina Moila-
nen, Eevi Iiris Ollikainen, Ellen Aman-
da Venäläinen, Jasper Juhani Korhonen,
Leo Aleksi Koskinen, Paavo Onni Ben-
jamin Sirviö, Aino Ester Olivia Väliaho,
Arni Toivo Matias Hakkarainen, Lilja Oli-
via Herd, Elis Olavi Piipponniemi, Julius
Viljo August Temonen, Ellen Inka Susa-
na Miettinen, Seemi Sammeli Lohi, Taimi
Anni Inkeri Ahonen.

KUULUTETUT

Janne Markus Kuosmanen ja Satu An-
nukka Halonen, Matti Johannes Savo-
lainen ja Teija Maria Hakkarainen, Pek-
ka Pellervo Kauhanen ja Emma Johan-
na Willman, Jan-Erik Hämäläinen ja Mir-
ja Hannele Vornanen.

KUOLLEET

Pentti Parviainen 78 v, Ari Sakari Mark-
kanen 46 v, Hertta Lahja Veijalainen 92 v,
Marja Heleena Airaksinen 66 v.

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

Lähetyskodin tiloja vuokrataan kristil-
lisessä hengessä järjestettäviä päiväti-
laisuuksia varten: rippi- ja kastejuhlat,
merkkipäivät, seurak. Hinnat: 50 € /
jäsen, 75 € / muut. Lisätiedot ja tilavara-
ukset Ossi Hella, ossi.hella@sekl.fi,
017 262 2082.

Lyhtymessu Neulamäen kirkos-
sa su 4.10. klo 16. Heikki Huttu-
nen, Vehnänjyvä-musiikkiryh-
mä. Tilaisuus on samalla piirin
45-vuotisjuhla. Kakkukahvit.

Lähetyspyhä: Nilsin kirkos-
sa su 11.10. klo 10, lähetystilai-
suus srk-talolla – sekä Siilinjär-
ven kirkossa su 11.10. klo 10, saar-
na Jouni Haverinen, lähetystilaisuus
seurakuntatalon issossa salissa.

Miestenpäivät Siilinjärven Ruokonie-
men leirikeskuksessa pe–su 2.–4.10. Al-
kaa pe klo 18.

Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven seur-
akuntatalolla (pieni sali) ma 5.10. klo

18.30, Vilho Harvala.

Pienryhmäkoulutusta Lähetyskodilla la
10.10 klo 10–14, Anne Tuovinen.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22

Toimipiste avoinna keskiviikkoina klo
10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana
HY:n ja Aholansaaren tuotteita.

Lähetyslounas
ma 26.10.
klo 11
kahviossa

Seurat su 11.10. klo 18 Kuopion keskus-seurakuntatalolla.
Seurat ke 21.10. klo 18 Nilsin seurakuntakodilla.
Seurat su 25.10. klo 18 Puijon kirkolla.
Seurat ma 26.10. klo 18 Riistaveden seurakuntatalolla.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi, 0207 681 660
Miesten päivät Ruokoniemessä yhdessä Siilinjärven srk:n kanssa 2.–4.10.
LÄHELLÄ-kahvila ja kirppari Sanan Kulmalla la 17.10. klo 10–14.
Sanan ilta Sanan Kulmassa pe 23.10. klo 18. *Daavid – Jumalan mielen mukainen mies*, osa 2, Olli Seppänen, Sirkku Pääkönen, musiikissa Jaspe.
Aika Rakkaudelle-ilta Lounasravintola Aika, Inkiläntie 7, la 24.10. klo 18. Minna ja Jari-Pekka Sahlberg.
Pienpiirit Sanan Kulmalla: ma rukouspiiri klo 18, ma pariton vk raamattupiiri klo 18 aiheena 1 Mooseksen kirja, ti pariton vk Naisten solu klo 18, to Krito-ryhmä klo 18–20 *Toiveena sisäinen paraneminen*, pe klo 13–16 rukouspäivystys ja avoimet ovet.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Jalat maassa, sydän taivaassa -miestenpäivät pe–su 2.–4.10. Siilinjärven srk:n leirikeskuksessa Ruokoniemessä, Ruokoniementie 142. Puhujina mm. Olli Seppänen, Mika Tuovinen, Johannes Häkämies, Pertti Kallio, Juhani Happonen. Majoitus täysihoidolla omin liinavaatein 50 € / koko viikonloppu. Tied. ja ilm. 28.9. mennessä, Jouko Kauhanen 050 577 3780, Toivo Halonen 044 043 8585, Hannu Laukkanen, 050 344 8543.
Maanantaina 5.10. ja 19.10. **Rukouspiiri** klo 16.30 ja **Raamattupiiri** klo 17 keskusseurakuntatalon Eetu-pienryhmätilassa.
Hanki Elämä -ilta ke 7.10. klo 18.30 Juankosken srk-talossa. Jouko Kauhanen ja Raimo Myyryläinen. Tarjoilu alkaa klo 18.
Sana soi-ilta ti 13.10. klo

18.30 Siilinjärven srk-talon pienessä salissa. Jouko Kauhanen.
Luentosarja Raamatun maailma arkeologian valossa la–su 17.–18.10. La klo 10–17 Kallaveden kirkossa, luennoitsijana TT Eero Junkkaala. Su messu klo 10, saarna Eero Junkkaala. Luentosarjan päätös klo 12–14 Kallaveden kirkossa. Muusiikkia esittää Pertti Kallio.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHAN-YHDISTYS Ahmatie 22

Seurat 4.10. klo 15 Nilsin seurakuntatalossa.
Riistaveden kirkkopyhä 11.10. klo 10 messu kirkossa, seurakuntatalossa kahvit ja klo 12 seurat.
Seurat 17.10. klo 13.30 Leväsen palvelukeskuksessa ja 20.10. klo 13.30 Mäntylän palvelukeskuksessa.
Seurat 18.10. klo 15 Pyhän Johanneksen kirkossa.
Seurat 25.10. klo 15 Maaningan kirkossa.
Pyhäinpäiväseurat 31.10. klo 14 Neulmäen kirkossa.

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs

70100 Kuopio, 044 772 1928
 toimisto@knnky.fi
 www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio
Raamattupiiri ke 7.10 ja 21.10. klo 13 Samulissa.
Venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten tapaaminen ke 7.10. ja ke 28.10. klo 18 Mummon mökissä, Puijonkatu 10.
Kahvihuone Wirwoitus kaikille ystäville su 25.10. klo 14 Samulissa.
Marianne Jansson Akasia-yhdistyksestä la 7.11. klo 12–16 isossa salissa ”Ihminen Jumalan hoidossa”.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Laulun ja Sanan tilaisuus Palvelukoti Lepolassa pe 2.10. klo 14, Mäntykampuksessa Melankadulla ke 14.10. klo 13 ja Mäntylän palvelukeskuksessa ti 27.10. klo 13.30.
Laulutuokio ja kerho keskusseurakuntatalon

Samuli-kerhohuoneessa ti 6.10. klo 12.30 ja ti 20.10. klo 12.30. Jari Muta.

AHOLANSAARI

Tied. ja ilm.050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi
Ruskaretki 1.–4.10. Nuorten aikuisten ja opiskelijoiden talkooleiri.
Hiljaisuuden retriitti Siionin virsin 23.–25.10.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri to. 8.10. klo 18 keskusseurakuntatalolla Aaronissa.
Raamattu- ja lähetyspiiri to. 22.10. klo 18 keskusseurakuntatalolla Aaronissa.
Sanajumalanpalvelus to. 29.10. klo 18 (paikka ilmoitetaan seuraavassa lehdes-sä), Johannes Häkämies.
Lähetysmyyjäiset pe. 30.10. klo 10.30 keskusseurakuntatalolla.
 SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies 050 321 2938, johan-nes.hakamies@sley.fi

ARKIRETRIITTI

– ohjattua rukousta 26.10.–2.11.

Ohjaajina ignatianen retriitin ohjaajat, Ulla Turunen, Marja-Leena Virrolainen ja Sisko Laitinen. Arkiretriittiin liittyvä päivittäinen puolen tunnin rukousmietiskely ohjaajan antaman Raamatun tekstin pohjalta, tapaaminen ohjaajan kanssa sekä yhteiset kokoontumiset aloitus- ja lopetuspäivän iltana klo 17 Neulamäen kirkossa. Retriitin hinta on Kuopion seurakuntien jäsenille 40 €, eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät 20 €. Kuopion seurakuntayhtymän ulkopuolelta voi tulla mukaan, jos jää paikkoja, hinta 60 € / 30 €. Retriittiin otetaan 10 vaeltaajaa ja se on tarkoitettu sekä seurakunnan työntekijöille että seurakuntalaisille. Ilmoittautumiset 12.10. mennessä osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi/hengellisen-elaman-vahvistaminen. Lisätietoja Sisko Laitiselta, puh. 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi. Retriitin järjestää Kuopion seurakuntayhtymän hengellisen matkakumppanuuden ja retriittityön työryhmä.

**Seuraava
 Kirkko ja Koti
 ilmestyy
 28.10.2015**

Herättäjäjuhlien tunnuslauseen -kilpailu

Nilsin herättäjäjuhlille 2017 haetaan tunnuslauseetta ja sitä varten järjestetään kilpailu. Tunnuslause valitaan Siionin virrestä, virsikirjasta tai Raamatusta. Juhlatoimikunta valitsee kolme kilpailuehdotusta Herättäjä-Yhdistyksen hallitukselle juhlatunnuslauseesta ja hallitus valitsee niistä voittajan.

Vuonna 2017 on reformaat-ion juhluvuosi, joka tulee näkymään myös herättäjä-juhlilla. Samana vuonna tulee 240 vuotta Ruotsalaisen syntymästä.

Juhlatuslause -ehdotuksia voi lähettää joko sähköpostitse simo.korkalainen@evl.fi tai postilla osoitteeseen Simo Korkalainen, Pappilankuja 7, 73300 Nilsä. Ehdotukset tulee lähettää 20. 10. mennessä. Valitun juhlatun-nuksen ehdottaja palkitaan Herättäjä-Yhdistyksen tuotepaketilla.

VILLE LAHTINEN

Ikuinen hopea kirkastui kullaksi

Kuopion ev.lut. seurakuntien joukkue voitti kultaa Turussa pelatussa Gloria Patri -jalkapalloturnauksessa, johon osallistui kahdeksan joukkuetta.

Palloliiton kanssa yhteistyössä järjestettävä turnaus kokoaa vuosittain yhteen kirkon työntekijöistä, luottamushenkilöistä ja vastuunkantajista koottuja joukkueita eri puolilta Suomea.

Tänä vuonna turnauksessa oli näkyvästi esillä sekä kirkkohallituksen Liikkuva seurakunta -hanke että Kirkon ulkomaanavun Peace United -kampanja, joka pyrkii ehkäisemään sotien runteleminen alueilla vaihtoehdottomuudesta kumpuavaa väliavaltaista radikalisoitumista ja kulttuurien välisiä konflikteja tarjoamalla mahdollisuuksia

yhteyden kokemiseen jalkapallokentillä.

Voitto oli kirkkoherra **Hannu Koskelaisen** kokoamalle joukkueelle erityisen maukas, sillä kuopiolaiset ovat neljän vuoden finaalityö-pion ja useiden pronssien myötä ehtineet rakentaa mainetta ikuisina kakkosina. Voiton nälkää Kuopioon taisi tosin jäädä nytkin: aiempien vuosien vakiomiehistöstä pois oli työesteiden vuoksi mm. piispa **Jari Jolkkonen**, tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** ja kirkkoherra **Matti Pentikäinen**.

Onneksi pokaalin lisäksi myös itse turnaus lähti Kuopioon: vuoden 2016 Gloria Patri -turnaus järjestetään Kuopiossa elokuun lopussa.

OLLI VIITANIEMI

Sinulle surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeään, jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi, ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään.

Sururyhmä ikääntyneille

TORSTAIIN klo 10.00

29.10., 5.11., 12.11., 19.11., 3.12. ja 10.12.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. kerros

Diakoniatyöntekijä Anne-Mari Mertenen ja pastori Heikki Hyvärinen

ILMOITTAUTUMISET 21.10. mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja ryhmänohjaaja Heikki Hyväriseltä:

heikki.hyvarinen@evl.fi, puh. 040 484 8397

Sururyhmä työikäisille

TORSTAIIN klo 16.30

29.10., 5.11., 12.11., 19.11., 26.11. ja 3.12.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. kerros

Pastori Sirpa Nummenheimo ja Seija-Riitta Rissanen

ILMOITTAUTUMISET 15.10. mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja ryhmänohjaaja Sirpa Nummenheimolta:

sirpa.nummenheimo@evl.fi, puh. 040 484 8363

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

TIISTAIIN klo 17.00–19.00

2.2., 9.2., 16.2., 1.3., 15.3. ja 5.4.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. kerros

Diakoniatyöntekijä Birgitta Oksman ja pastori Liisa Penttinen

ILMOITTAUTUMISET 11.1.2016 mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja ryhmänohjaajilta:

birgitta.oksman@evl.fi, puh. 040 484 8284 tai

liisa.penttinen@evl.fi, puh. 040 484 8277

Maaningan sururyhmä

Aloitustilaisuus su 11.10. klo 10.00 messun jälkeen kirkossa

Pastori Raija Jokela ja diakonissa Vuokko Laitinen

ILMOITTAUTUMISET aloituksen yhteydessä

Lisätietoja ryhmänohjaaja Vuokko Laitiselta:

vuokko.laitinen@evl.fi, puh. 040 4848 254 ja

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Ryhmiä koko on enintään kahdeksan henkilöä.

**KUOPION EV. LUT.
 SEURAKUNNAT**

www.kuopionseurakunnat.fi
 www.kirkkokotijoti.fi

Menovinkit

30.9.–28.10.2015

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

- + 19.9.–8.10. Arto Väisänen
- + 10.10.–29.10. Saija Koponen

Galleria Kulma

- + 4.10.–1.11. Ossi Wallius

Kuopion taidemuseo

- + 11.9.2015–16.1.2016 Viivan viemät, Piirustuksia Leonardo Da Vilhun koelmasta 9.10.2015–30.1.2016 Anita Snellman

RIISA – ortodoksinen kirkkomuseo

- + 9.9.–7.11. Kaisa Törmänen

Kuopion museo

- + 2.–31.10. TRIPLE PARADE – Kansainvälistä korumuotoilua

Kuopion korttelimuseo

- + 23.9.2015–2.1.2016 Tunnista kuvasta – Tunnistamattomat Jänikset

ESITYKSIÄ

Kuopion Musiikkikeskus Ohjelmassa mm.

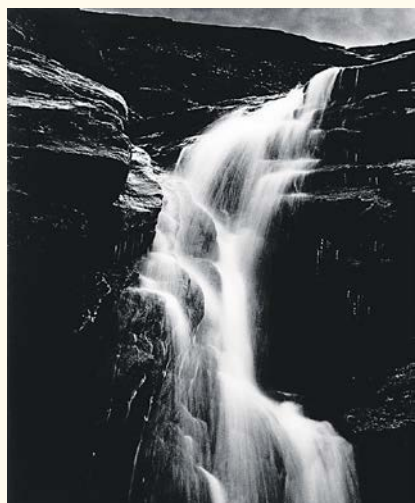
- + 1.10. klo 19 Konserttisali: Sinfoniasarja II
- + 2.10. klo 21.30 Jazzklubi: Juhani Aaltonen Quartet
- + 8.10. klo 13 Konserttisali: "Toivoa tulevaisuuteen", vanhusten päiväkonsertti
- + 20.10. klo 13 Valokabinetti: Kulttuurikahvila 60+: kuvataide
- + 29.10. klo 19 Konserttisali: Sinfoniasarja III

Arto Väisänen piirustuksia ja piirustuskollaaseja on esillä G12-galleriassa.

Kaisa Törmäsen Paluu-näyttelyssä palataan metsäsaamelaisille sukujuurilla.

VB-valokuvakeskuksessa 1.11. saakka Antero Takalan Mindscapes 1960–2010.

Kino Kuvakukko Ohjelmassa mm.

- + 1.10. klo 13 Hopeatähti-kerho: Aapeli-luento + Pikku Pietarin piha
- + 9.10. alkaen: In the Shadow of Women
- + 9.10. alkaen: Jäähyväiset
- + 20.10. klo 13 Hopeatähti-kerho: Tracks ("Jäljet")

Sotku Ohjelmistossa mm.

- + 2.10. klo 19 Elina Pirinen: Lover of the Pianist
- + 15.10. klo 18 TANSSI ITÄÄ -iltamat
- + 23.10. klo 12 Kulttuurikeitto / Alpo Aaltokoski Company: Huominen
- + 29.10. klo 19 ensi-ilta Henna Hartikainen: SuperNatural

Salmin sali

- + 3.10. klo 15 Kansalaisopiston kuorojen Viihdekonsertti
- + 18.10. klo 14 Syys-Kimara

TAPAHTUMIA

- + 1.–4.10. Kuopion Vilimit www.vilimit.fi

Kulttuurikeskus Vuorilinna

- + King's Kids -illat 2.10., 23.10. ja 30.10 klo 18–20.
- + 3.10. klo 10–13 opetellaan israelilaisia tansseja, käy myös lapsille.
- + 7.10. klo 13–17 näyttelyn avajaiset ja avoimet ovet: Anita Rimpilä-Kaikko esittelee näyttelyä "Prosessissa oma surutyö". www.kulttuurikeskusvuorilinna.fi

- + 7.10. klo 19 Barokin mestareita Kuopion Musiikkikeskus, Kamarimusiikkisali www.kukamus.fi

- + 14.–21.10. ANTI 200m2 Pop-up-tila, Kauppakatu 49 www.antifestival.com

Pirjo Rissanen: Terveisiä Armille. 2015. Gummerus. 446 s.

Lemmikkikujalla lemmettä

Terveisiä Armille on harvinaisen onnistunut nimi tälle kirjalle, sillä lukijana tekisi mieli kertoa terveisiä Armille ja sanoa hänen kuopustaan, kolmen lapsen uraa luovaa isää, lainaten: "Hanki itsellesi elämä." Lukiessani nimittäin tunsin usein suunnatonta myötähäpeää päähenkilön puolesta, miten hän, kypsemmillä kymmenillä oleva nainen, saattoikin toimia toistuvasti siten, että hän ei saanut lopulta tyydytystä ja iloa yhdestäkään ihmissuhteesta, harvoin työstäänkään lastenkirjailijana, joskus sentään lukemistaan kirjoista.

Eläkeikäisellä Armilla toki on ollut vaikeuksia, leskeys keski-ikässä ja

miniän kuoleman jälkeen kolme lapsenlapsista huolehtiminen, mutta hän uhriutuu. Seuraa näytelmä draamakuningattaresta, prinsessasta, jota herne painaa sitä enemmän mitä useamman patjan päällä hän itse lepää. Ja menneisyyden vinot teot ja asenteet ja koetut vääryydet, niitä hän kuljettaa mukanaan eikä pysty muuttamaan toimintansa suuntaa. Sääli, sillä Rissanen osaa kirjoittaa yhtä aikaa analyysoivasti ja samalla jopa viihdyttävän vetävästi, jos sellainen ilmaisu sallitaan.

TERHI LAITINEN

Eppu Nuotio: Mutta minä rakastan sinua. 2015. Otava. 283 s.

Rakkauden pitkällä poluilla

"Entinen järjestys mielessäni on mennyttä", todetaan, kun insinööri Lauri ja historianopettaja Karin, harmaat, tuskin seinästä erottuvat ihmiset, kohtaavat sattumalta asuntonäytössä ja ihastuvat toisiinsa, vaikka toinen ei pidä työstään ja toiselle se on intohimo. Se tulee kuitenkin selväksi Turkuun ja sen historiallisiin maisemiin soluttuvassa kirjassa, että Karin rakastaa historiaa ja Laurikin omalla tavallaan. Siksi he ovatkin uskottavia hahmoja ja uskovatpa vielä rakkauteenkin.

Lasten- ja nuortenkirjailijana sekä dekkaristina kannuksia hank-

kinut Eppu Nuotio osaa kirjoittaa myös rakkausromaaneja. Paitsi että Mutta minä rakastan sinua on myös paljon enemmän. Kirjailija nostaa esille tärkeitä teemoja: koulumaailman muutoksen, demen-tikon lapsena olemisen, saattohoidon kokemuksen ja sen, kun keski-ikäinen rakentaa eron jälkeen elämänsä ja identiteettiään uudelleen. Vaikeaa toisinaan on, mutta pohjalla on perusturvallinen luottamus ja ennen kaikkea rohkeus, jokin myönteinen epäjärjestys, jonka järjestystä rakastava uskaltaa kohdata.

TERHI LAITINEN

Veljekset tiekirkko-oppaina

Kun satunnainen kirkkovieras astui viime kesänä Tuusniemen kirkkoon, vastassa oli komea ja hymyilevä nuori mies.

Anssi ja Arto Hanttu, veljekset Tuusniemeltä, toimivat vuoropäivinä tiekirkko-oppaina.

"Vaikka sää vaikutti hieman kävijämääriin, silti kesä meni nopeasti. Hiljaisina päivinä oli aikaa lukea syksyn ylioppilaskirjoituksiin", kertoo Arto.

"Opimme huomaamaan kävijöistä aika pian, mitä itse kukin kaipasi kirkkoon tullessaan", Anssi puolestaan jatkaa.

Pojat kertovat, että tiekirkossa vierailleet jakaantuivat kolmenlaisiin kävijöihin. Osa kävijöistä tuli hiljentymään ja rukoilemaan ilman, että halusi tai tarvitsi kirkko-oppaan palvelua. Osa kierteli ja katse-li omatoimisesti keskenään keskustellen. Aktiivisesti kyselevät erottuivat omaksi ryhmäkseen. He kertoivat myös muista vierailunsa kohteina olleista kirkkoista ja saivat myös oppailta tietoa Tuusniemen kirkosta. Lähtiessä annettiin vielä rukouskortit ja muuta materiaalia mukaan.

Anssi ja Arto ovat olleet hyvin motivoituneita tehtäväänsä. He ovat kahden kesän kokemuksen ja havaintojen myötä kehittäneet oppaan tehtävää ja kertoneet näkemyksiään myös jaettavasta materiaalista. Heidän mukaan ensi kesälle kaivattaisiin esimerkiksi englan-

ninkielisiä esitteitä.

Tehtävän päätyttyä pojille järjestettiin kahvilailaisuus Tuusniemen seurakuntakodilla, jossa heitä kiitettiin hyvin hoidetusta tehtävästä ja aluepappi Paula Hagman-Puustinen luovutti heille rukouskirjat.

ESKO TASKINEN

Anssi ja Arto Hanttu olivat jo toista kesää tiekirkko-oppaina Tuusniemellä.

Taidetta kirkossa Uskon yönä

Siilinjärven kirkossa nautittiin Uskon yönä musiikista, tanssista ja pizzasta.

Siilinjärven kirkonmäellä kuhi-see, kun nuorisotyönohjaaja **Sauli Paavilainen** ja nuorisopappi **Sanna Marin** pyörittelevät taikinasta pikkupizzoja. Kirkon eteen on laitettu väri- valoilla koristeltu teltta, jonka leppoisisassa tunnelmassa voi nauttia paikalla grillissä paistettua pizzaa ja kahvia. Kirkon kellariin ripustetaan taideteoksia näytille ja eteiseen asetellaan rukouskalojen myyntipistettä.

Uskon Yö on maanlaajuinen seurakuntien yhteinen tapahtuma, joka kokoaa eri alojen taiteilijoita kotikirkon suojiin.

Monologi kirkkokansan keskeltä

Uskon yö alkaa trumpetinsoitolla urkuparvelta. Seitsemältä soivat kirkonkellot, ja ohjelma jatkuu tanssiesityksellä ja laulutuokiolla. Siilinjärven teatterin näyttelijä **Ulla Antikainen** esittää monologin näytelmästä *"Kuin ensimmäistä päivää"*.

"Etukäteen jännitti tulla kirkkoon näyttelemään. Tuntui ikään kuin kielletyltä istua kirkon penkin selkänojalla ja liikkua kirkossa esityksen aikana, mutta tuntui myös ihanalta olla kansan keskellä", kuvailee Antikainen.

Draamaesityksen jälkeen seurakuntapastori **Leena Laurinkari** kutsuu väkeä mukaan israelilaiseen tanssiin. Mukaan lähtevät myös **Veera Madetoja** ja tyttäret **Henna** ja **Emma**.

"Kivaa ja jännittävää oli osallistua tanssiin", tuumaavat tytöt. "Minä käyn luovassa tanssissa", kertoo Emma. Hennakin on harrastanut tanssia.

"Tulimme mukaan Uskon yöhön, koska ohjelma kuulosti mielenkiintoiselta. Seurakunnan toiminta on muutenkin lähellä sydäntä", jatkaa perheen äiti Veera.

Punainen veisukirja ja pizzaa

Ohjelman välissä on myös taukoja, joiden aikana voi käydä katsomassa taidenäyttelyn kirkon alakerrassa tai istahtaa hetkeksi Saulin teltalle levähtämään. **Joonas Tolvasen**, **Niko Kolehmainen** ja **Nooa Heiskasen** bändi soittaa taustamusiikkia ja laulattaa Nuoren seurakunnan veisukirjan lauluja. Väliillä itse kokki-kin irrottautuu grillin vierestä jammailemaan mukana.

Pastori Leena Laurinkari kutsui seurakuntalaisia mukaan yhteistanssiin.

Ilta jatkuu kirkossa runonlausunnalla ja uusien, **Hanna Korvelan** suunnitteleminen kirkkotekstiilien esittelyllä. Illan päättää viikkomessu, joka iltakymmeneltä huipentuu yhdessä laulettavaan **Jean Sibeliuksen** virteen *Soi kunniaksi Luojan*. Virrellä juhlistetaan Sibeliuksen juhlavuotta.

"On hienoa, että voimme antaa paikallisille taiteilijoille mahdollisuuden esiintyä ja tuoda taidettaan kirkonmäelle. Kyllä tätä toimintaa kannattaa jatkaa", tiivistää tapahtumaa koordinoanut kappalainen **Matti Hoffrén**.

TUIJA HYTTINEN

Nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen paistoi grillissä pikkupizzoja. Vapaaehtoinen maksu ohjattiin Nälkäräyhäkselle.

KYSY USKOSTA

Kuinka monta enkeliä mahtuu silmäneulan terälle?

Väitetään, että keskiajan oppineet kiistelivät tästä ankarasti. Ei pidä paikaansa. Keskiajan teksteistä ei löydy debatteja neulakysymyksestä.

Silti se otetaan usein esimerkkinä siitä, miten tyhjänpäiväisiä asioita teologit pohtivat.

Vaikka enkelien mahdollisuudesta neulanterälle ei olekaan koskaan väitelty, itse kysymyksen voi silti esittää. Kysytään siis: kuinka monta enkeliä mahtuu silmäneulan terälle?

Kaikki, kuuluu oikea vastaus.

Enkelit nimittäin ovat henkiä, "palvelevia henkiä", kuten Heprealaiskirjeessä sanotaan.

Henkiolentoina heillä ei ole aineellista ruumista, joten heillä ei ole minkään-

laista mitattavaa kokoa. He eivät kuluta tilaa eivätkä paina mitään.

Siksi kaikki enkelit voivat asettua saman neulan terälle.

Enkelit kuitenkin sijaitsevat jossakin paikassa. Vain Jumala on kaikkialla.

Henkisinä olentoina enkelit eivät käytä siipiä tai jalkoja, vaan he siirtyvät paikasta toiseen ajattelemalla.

Jos siis kaikki enkelit ajattelisivat samaa neulan kärkeä, he siirtyisivät siihen sillä hetkellä kun he ajattelivat asiaa.

Näin ollen maailmankaikkeuden mitasuhteilla ei ole väliä enkeleille. He pääsevät hetkessä minne tahansa.

Enkeleistä päästään pohtimaan itse Jumalaa. Myös hän on henki. Hänelläkään ei ole kokoa eikä hän vie tilaa.

Mutta toisin kuin enkelit, Jumala ei

sijaitse missään yhdessä paikassa, vaan hän on kaikkialla. Hän levittäytyy koko universumin ylle.

Niinpä mikään ei ole Jumalalle kaukana. Eikä mikään ole hänelle pientä tai suurta. Hän ei ylipäättäen arvioi mitään koon tai etäisyyden kannalta.

Tämän tietäminen tuo helpotusta ihmisen pienuuden ahdistukseen.

Tähtitaivaan valtavuus saa kokemaan suurta mitättömyyttä. Miksi Jumala olisi kiinnostunut juuri minusta? Olenhan mitätön rikkahippunen universumin laidalla.

Sitten muistan, että Jumala on kaiken läpäisevä henki. Mikään ei ole hänelle pientä tai kaukana. En minäkään.

Siksi hän on lähelläni ja minun elämälläni on merkitystä.

Kysymys neulan terästä ei olekaan niin turhanpäiväinen kuin väitetään.

Päinvastoin. Sen kautta tajutaan jotakin hyvin olennaista Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta.

Jumala ei näe asioiden kokoja samalla tavalla kuin me ihmiset. Siksi me emme ole hänelle pieniä ja mitättömiä. Hän lähettää enkelinsä jokaisen avuksi ja hän kutsuu jokaista ystäväyteen kanssaan.

Teologian tohtori Kari Kuula vastaa palstalla kysymyksiin kirkosta ja uskosta. Lähetä kysymyksesi osoitteeseen kirkkojakoti@evl.fi

Anita Rimpilä-Kaikkonen vuodatti suruaan kankaalle. "Tämä on ollut minun tapani prosessoida menetystä."

SEIJA RYTKÖNEN

Värein sanoitettu suru

Puolisonsa kuoleman jälkeen Anita Rimpilä-Kaikkonen purki surunsa kankaalle. Tuloksena syntyi kymmenen batiikkivärjättyä mekkoa.

Anita Rimpilä-Kaikkosella on takanaan raskas rupeama. Hänen Olli-puolisonsa kuoli viime huhtikuussa sairastettuaan syöpää viisi vuotta. Viimeisen vuoden ajan Anita toimi miehensä omaishoitajana.

"Se vuosi oli Ollille hiljaista hiipumista."

Hautajaisten jälkeen Anita tunsu putoavansa totaaliseen tyhyyteen.

"Tunne piti vain hyväksyä ja käydä jotenkin läpi."

"Ajattelin hakeutuvani seurakunnan sururyhmään, mutta ryhmät olivat siinä vaiheessa jo täynnä."

Pelastava oljenkorsi löytyi rakkaasta harastuksesta, taikina-batiikkivärjyksestä.

Toivossa päivästä toiseen

Anita kertoo olleensa aina vähän taiteisiin höpsähtänyt ihminen.

"Nuorena ei ollut toivottavaa olla taiteesta kiinnostunut, koska se ei elätä."

Ammatti löytyikin muulta alalta, mutta innostus luovuuteen ja käsillä tekemiseen kyti pinnan alla.

Anita teki pitkän työrupeaman lomakoti Tuomirannan toiminnanjohtajana. Siellä hän myös tutustui ensimmäistä kertaa batiikkiteihin.

"Eräs maahanmuuttajaryhmä opetti minulle kotimaassaan paljon käytetyn taikina-batiikkitekniikan. Sitä olen myöhemmin itse kehittänyt vielä eteenpäin."

Viime syksystä alkaen Anita on opettanut

batiikkivärjystä kansalaisopistossa.

"Opetustyö oli minulle myös eräänlainen henkireikä omaishoitajuuden keskellä."

Omaa suruaan Anita alkoi purkaa batiikkivärjykseen jo Ollin vielä eläessä.

"Tein yhden mekon kuvaamaan omaishoitajan arkea. Se kertoo toivosta, jonka varassa yrittää jaksaa päivästä toiseen."

Anitan suru ei ole pelkkää mustaa.

"Ainoa mustanpuhuva mekko syntyi heti hautajaisten jälkeen. Muissa mekoissa onkin sitten kirkkaampia värejä, sillä ne ovat aika pitkälti syntyneet yhteisistä, ihanista muistoista."

Surulle pitää aueta

Anitaa ihmetyttää suomalaisten puhumattomuus ja negatiivisuuteen käpertyminen. Eriyisesti ilmiö löi silmille, kun Anita aikoinaan palasi takaisin Suomeen useiden Englannissa ja Yhdysvalloissa vietettyjen vuosien jälkeen.

"Tuntuu, että emme osaa käsitellä varsinkin vaikeita asioita. Pidämme kynsin hampain kiinni synkistä tunteista, emmekä suostu antautumaan auttaville prosesseille."

"Koen itse, että surulle pitää aueta ja kulkea sen mukana eteenpäin. Suru täytyy jollakin tavalla sanoittaa ulos. Siihen ei pidä jäädä kituilemaan."

Jollekin se tapa on puhuminen tai kirjoittaminen, toiselle kenties luovuuden valloilleen päästäminen taiteen keinoin.

Oman suruprosessinsa keskellä Anita on tehnyt tärkeän huomion.

"Ei kriisejä tarvitse pelätä. Ne kuuluvat elämään ja mahdollistavat sen, että asioita voi arvioida uudella tavalla."

Rankka omaishoitajuus

Omaishoitajan todellisuus oli Anitalle järkytys.

"En todellakaan voi suositella omaishoitajuutta kenellekään. Systeemi on aivan lapsenkengissä."

Anita koki, että hänet jätettiin täysin yksin. Hän huomasi joutuneensa keskelle kylmää ja byrokraattista koneistoa.

"Tarvittavat asiat ja oikeudet pitäisi löytyä selkeästi yhdeltä paperilta. Sen sijaan niitä saa hakea sieltä sun täältä. Yhdessä paikassa sanotaan näin ja toisesta paikasta saakin ihan erilaista informaatiota."

Tiettyssä vaiheessa Anitalle ja Ollille järjestettiin kotisairaanhoidon palvelua.

"Sieltä tuli aina eri ihminen viidentoista minuutin käynnille. He tulivat muun muassa auttamaan wc- ja peseytymisasiossa. Harvoin kuitenkaan wc-tarve sattui yksin hoitajan käynnin kanssa."

Anita olisi kaivannut apua esimerkiksi siihen, että pääsee hoitamaan asioita.

"Omaishoitajan on käytävä kaupassa ja apteekissa. Vaan mitenkä käyt, kun sairastavaa läheistä ei voi jättää yksin? Minäkin turvaudu lopulta naapuriapuun."

"Olen sentään vielä hyvässä kunnossa ja Ollikin jaksoi alkuvaiheessa liikkua jonkin verran itse. Mutta kuinka ihmeessä selviävät ne omaistaan hoitavat, jotka itsekin ovat jo fyysisesti heikommassa kunnossa?"

Valoa tunnelin päässä

Ollin kuolemasta on niin vähän aikaa, että suru on vielä läsnä Anitan elämässä. Se ei silti lamaannuta.

Pidämme kynsin hampain kiinni synkkydestä

"Muistot ja hyvät ystävät kantavat surun läpi."

"Olli oli ihanan positiivinen ihminen. Hän ei koskaan valittanut mistään. Sanoinkin hänelle useamman kerran, että kunpa saisin edes hitusen tuota positiivisuutta matkaini sinulta."

Anitasta tuntuu, että valoa alkaa pikkuhiljaa pilkistää tunnelin päästä.

"Nyt on aika uudelle identiteetille. Haluan omistautua entistä enemmän ystävilleni ja lapsenlapsilleni. Minusta onkin viime aikoina tullut varsinainen kyläluuta."

Myös vapaaehtoistyö kiinnostaisi tulevaisuudessa.

"Olen tehnyt työtä maahanmuuttajien parissa, joten vapaaehtoistoiminta tänne mahdollisesti tulevien pakolaisten hyväksi voisi olla sopivaa hommaa."

Mutta ensin Anita haluaa vetää henkeä ja ladata akkuja raskaan ajanjakson jälkeen.

"Päätimme ystävättären kanssa repäistä ja vuokrasimme marraskuusi asunnon Espanjasta. Se on eräänlainen pioneerimatka, meidänne kuulostelemaan miltä elämä etelän lämmössä tuntuu."

HELI HARING